

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Lublinie

LLU.410.006.03.2022

Pan
Tomasz Jurkiewicz
Wójt Gminy Wohyń

ul. Radzyńska 4
21-310 Wohyń

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrola nr P/22/068 – Inwestycje w obiekty dziedzictwa kulturowego i naturalnego finansowane z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Wohyń, 21-310 Wohyń ul. Radzyńska 4 (dalej: Urząd lub UG).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Tomasz Jurkiewicz, Wójt Gminy Wohyń (dalej: Wójt) od 21 listopada 2018 r. Poprzednio, tj. od 30 listopada 2014 r. do 21 listopada 2018 r., Wójtem był Stanisław Jóźwik.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Realizacja projektów w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i naturalnego w ramach działania 7.1 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020. 2. Osiągnięcie zakładanych efektów projektów.
Okres objęty kontrolą	Lata 2016-2022 (do 31 maja), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, jeżeli miały wpływ na działalność jednostki w zakresie objętym kontrolą.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontroler	Artur Bokiniec, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr LLU/49/2022 z 31 marca 2022 r. (akta kontroli tom I str. 1-3)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W okresie objętym kontrolą Gmina Wohyń (dalej: Gmina lub Beneficjent) zrealizowała projekt nr RPLU.07.01.00-06-0065/16, dofinansowany w ramach osi priorytetowej 7 *Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego*, działania 7.1 *Dziedzictwo kulturowe i naturalne* Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (dalej: RPO WL), dotyczący przebudowy i rozbudowy budynku usługowego na Gminne Centrum Kultury w Wohyniu (dalej: Projekt). Zakres rzeczowy Projektu był realizowany od 2 października 2017 r. do 31 października 2018 r., a zakończenie finansowe nastąpiło 16 listopada 2018 r.

Rzeczywiste całkowite wydatki poniesione przy realizacji Projektu wyniosły 2209,4 tys. zł, w tym kwota dofinansowania 1441,5 tys. zł. Kwoty te były niższe od pierwotnie zakładanych odpowiednio o 3,1% (2280,1 tys. zł) i 3,2% (1489,7 tys. zł). Projekt został zakończony i rozliczony terminowo. Zgodnie z umową o dofinansowanie zrealizowano zadania i wprowadzono zmiany w Projekcie. Wyboru wykonawców dokonano zgodnie z obowiązującymi przepisami. Przesunięcie zakończenia rzeczowego i finansowego (odpowiednio z 30 września na 31 października 2018 r. oraz z 15 października na 16 listopada 2018 r.) wynikało z konieczności dostosowania projektu budowlanego, sporządzonego w styczniu 2012 r., do obowiązujących przepisów.

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

Rzetelnie określono zakładane wartości wskaźników produktu i rezultatu oraz osiągnięto je w okresie 12 miesięcy od zakończenia realizacji Projektu, jednak w związku z pandemią COVID-19 nie utrzymano osiągniętych wartości wskaźników rezultatu w 2020 r. Pomiaru wartości wskaźników dokonywano zgodnie z umową o dofinansowanie. Beneficjent zachowywał trwałość Projektu.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały przede wszystkim na: niezgodnym z umową o dofinansowanie ujęciu w dwóch wnioskach o płatność wydatków (na kwotę 17 tys. zł) po upływie trzech miesięcy od dnia ich poniesienia; niewyodrębnieniu wszystkich kont, na których dokonywano ewidencji operacji związanych z realizacją Projektu; niewystarczającym zabezpieczeniu interesów Gminy w umowach z projektantem; niewyegzekwowaniu w latach 2020-2021 od Dyrektora Gminnego Centrum Kultury w Wohyniu (dalej: GCK) obowiązku przedstawienia sprawozdań rocznych z realizacji planu finansowego jednostki; wykonania w budynku GCK bieżni schodów z naruszaniem wymogów określonych w projekcie budowlanym.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Realizacja projektów w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i naturalnego w ramach działania 7.1 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020

Opis stanu faktycznego

1.1. Pierwszy wniosek o dofinansowanie wraz z załącznikami złożono 27 lipca 2016 r.⁴ Pozytywną rekomendację Komisji Oceny Projektów uzyskano w dniu 12 lipca 2017 r. Projekt został wybrany do dofinansowania w wyniku konkursu nr RPLU.07.01.00-IZ.00-06-002/16, zorganizowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego (dalej: UMWL), Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Wniosek o dofinansowanie otrzymał 78 punktów i pozytywną rekomendację Komisji Oceny Projektów⁵.

(akta kontroli tom I str. 90, 93-108, 159)

Uzasadnieniem realizacji Projektu były potrzeby mieszkańców Gminy, dotyczące działalności Gminnego Ośrodka Kultury oraz określenie popytu na wzbogaconą i poszerzoną lokalną ofertę kulturalną związaną z aplikowaniem o środki finansowe na zmianę przeznaczenia budynku usługowego na gminne centrum kultury. W związku z powyższym na terenie Gminy przeprowadzono w 2016 r. badanie popytu na ofertę kulturalną (uwzględniono przebudowę i rozbudowę budynku usługowego na GCK). W badaniu uczestniczyło 96% mieszkańców Gminy. Analiza zebranego w raporcie materiału wykazała korelację między rozszerzeniem oferty kulturalnej a zintensyfikowaniem popytu na ofertę GCK i rozszerzeniem działalności kulturalnej po przebudowie. Zwiększony udział w korzystaniu z oferty GCK zaoferowało 92% osób objętych badaniem.

(akta kontroli tom I str. 154-158)

³ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁴ Urzędowe poświadczenie złożenia elektronicznego pakietu dokumentów dokumentu za pośrednictwem Lokalnego Systemu Informatycznego (LSI2014) w ramach RPO WL na lata 2014-2020.

⁵ Projekt uzyskał 9 miejsce na liście rankingowej – załącznik nr 3 do uchwały nr CCXLIX/4874/2018 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 7 lutego 2018 r.

Do wniosku o dofinansowanie Projektu dołączone zostały: studium wykonalności, dokumenty dotyczące oddziaływania na środowisko⁶, pozwolenie na budowę, dokumentacja techniczna, specyfikacja zakupywanego sprzętu, kosztorys inwestorski, oświadczenie o posiadaniu prawa do dysponowania nieruchomością, uchwała Rady Gminy potwierdzająca zabezpieczenie środków niezbędnych do zrealizowania Projektu, bilans za ostatni rok, opinia orzekająca Regionalnej Izby Obrachunkowej o sprawozdaniu z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego, rachunek zysków i strat, umowa o prowadzenie rachunku bankowego dla Projektu, harmonogram rzeczowo-finansowy, zaświadczenie z Urzędu Skarbowego o statusie podatnika VAT, oświadczenie o kwalifikowalności podatku VAT, harmonogram składania wniosków o płatność.

(akta kontroli tom I str. 110-151, 152-153)

W dniu 27 lipca 2017 r. pomiędzy Województwem Lubelskim, a Gminą⁷ zawarta została umowa o dofinansowanie Projektu nr RPLU.07.01.00-06-0065/16-00 o dofinansowanie projektu pn. „Przebudowa i rozbudowa budynku usługowego na Gminne Centrum Kultury w Wohyniu” realizowana w ramach działania 7.1 Dziedzictwo kulturowe i naturalne⁸ RPO WL. W dniu 1 grudnia 2017 r., z inicjatywy Województwa Lubelskiego, zawarto aneks nr 1 do umowy, w związku z postanowieniami którego sporządzony został tekst ujednoczony umowy⁹. Całkowita wartość Projektu wynosiła 2 280 062,60 zł, a wydatki kwalifikowalne 1 862 124,06 zł. Województwo Lubelskie (dalej: Instytucja Zarządzająca RPO WL lub IZ RPO WL) przyznała Gminie dofinansowanie¹⁰ w kwocie nieprzekraczającej 1 489 699,25 zł (nie więcej niż 80% kwoty wydatków kwalifikowalnych), a Beneficjent zobowiązał się zapewnić wkład własny w wysokości nie mniejszej niż 372 424,81 zł (nie więcej niż 20% kwoty całkowitych wydatków kwalifikowalnych). Okres realizacji Projektu ustalono następująco: rozpoczęcie — 2 października 2017 r., zakończenie rzeczowe — 30 września 2018 r., zakończenie finansowe — 15 października 2018 r.

W Projekcie założono realizację siedmiu zadań, w tym: studium wykonalności (11 070 zł) realizacja lipiec – wrzesień 2016 r., zadania związane z nadzorem inwestorskim (44 280 zł), wykonywaniem robót budowlanych (2 050 566,63 zł), zakupami wyposażenia (86 218,97 zł), promocją (18 450 zł), zarządzaniem (24 477 zł) i personelem Projektu (45 000 zł). Według harmonogramu rzeczowo-finansowego ich realizację określono od początku października 2017 r. do końca września 2018 r. Projekt nie był realizowany z partnerami.

(akta kontroli, tom I str. 23-50, 51-52, 53-89, 90-108, 109, 279)

Protokół odbioru końcowego obiektu objętego Projektem sporządzono 25 października 2018 r. Przedmiotem odbioru były roboty budowlane wykonane w okresie od 21 września 2017 r. do 27 września 2018 r. o wartości 1 654 162,66 zł. Prace związane z przebudową obiektu wykonane zostały w terminie określonym w umowie.

⁶ W tym: formularz do wniosku w zakresie OOS (ocena oddziaływania na środowisko), zaświadczenie organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000, deklaracja organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną, oświadczenie o niezaleganiu z przekazaniem informacji istotnej dla rejestrów prowadzonych przez Generalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska (dalej: GDOŚ), dokumentacja środowiskowa.

⁷ Zarząd Województwa reprezentował Marszałek Województwa oraz Wicemarszałek, natomiast Gminę Wójt.

⁸ Oś Priorytetowa 7 Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego.

⁹ Uzasadnieniem podpisania aneksu były: zmiana zasad wdrażania RPO WL, zmiany zasad rozliczania Projektu, zasad udzielania zamówień publicznych oraz zmiany postanowień dotyczących kwalifikowalności wydatków. Zmiany te były następstwem wejścia w życie ustawy z dnia 7 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r. poz. 1475).

¹⁰ W formie płatności ze środków europejskich — Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Projekt został zakończony w zakresie rzeczowym i finansowym, złożono i zaakceptowano końcowy wniosek rozliczeniowy:

- rozpoczęcie realizacji Projektu nastąpiło 2 października 2017 r., zakończenie realizacji rzeczowej¹¹ (termin zmieniony aneksami do umowy) 31 października, a finansowej 16 listopada 2018 r.;
- rzeczywista wartość Projektu wyniosła 2 209 409,76 zł, w tym wydatki kwalifikowalne 1 801 935,81 zł, wkład własny 407 473,95 zł, kwota dofinansowania 1 441 548,64 zł;
- wniosek końcowy został zaakceptowany przez IZ RPO WL.

W trakcie prowadzenia czynności kontrolnych Gmina realizowała, również w ramach działania 7.1, projekt „Dziedzictwo kulturowe Gminy Wołyń – przebudowa domów ludowych”. Umowę o dofinansowanie nr RPLU.07.010.00-06-0031/19 zawarto 21 września 2020 r. Projekt został wybrany w konkursie RPLU.07.01.00-IZ.00-06-001/19. Okres realizacji ustalono od 12 grudnia 2019 r. do 30 października 2022 r. (zakończenie rzeczowe) oraz do 30 listopada 2022 r. (zakończenie finansowe). Wartość Projektu wynosiła 2 736 864,19 zł, wydatki kwalifikowalne 2 029 184,01 zł, dofinansowanie 1 775 803,83 zł, a wkład własny 313 377,18 zł. Celem głównym Projektu było zwiększenie efektywności wykorzystania istniejącego potencjału dziedzictwa historyczno-kulturowego Gminy w celu osiągnięcia korzyści społecznych i gospodarczych. Zawansowanie rzeczowe Projektu określono na 75%.
(akta kontroli tom I str. 162-165, 166, 167-171, 264)

1.2. IZ RPO WL przeprowadziła kontrolę postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na „Roboty budowlane w ramach projektu Przebudowa i rozbudowa budynku usługowego na Gminne Centrum Kultury w Wołyniu”. W protokole z kontroli stwierdzono m.in., że zamawiający: w ogłoszeniu o zamówieniu (Sekcja 1) podał inny adres e-mail niż w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia¹² (pkt 1.1), wzór protokołu z postępowania nie został wypełniony w pkt. 5.1. i 5.2, tj. w części dotyczącej opisu i zakresu przedmiotu zamówienia w przedmiarze robót, specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót, błędnie wskazała kod główny zamówienia, wskazała tylko jedną osobę posiadającą uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi w kilku specjalnościach tj. w zakresie sieci i instalacji oraz urządzeń ciepłych, wentylacyjnych gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych, a z treści załączonych uprawnień nie wynikało, aby osoba ta miała uprawnienia do kierowania robotami w ww. specjalnościach. W informacji pokontrolnej, podpisanej w dniu 26 lutego 2018 r., stwierdzono że naruszenia nie wywołują skutków finansowych dla wydatków dokonanych z funduszy Unii Europejskiej (dalej: UE), a na zamawiającym ciąży obowiązek prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia zgodnie z ustawą z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹³. W przesłanej do Gminy informacji nie sformułowano zaleceń pokontrolnych.

(akta kontroli tom I str. 8-22)

1.3. Przygotowanie i realizacja Projektu wynikała z przyjętej przez Radę Gminy, Strategii Rozwoju Gminy Wołyń¹⁴. Jednym z celów strategicznych przedstawionym w ww. dokumencie¹⁵ była modernizacja infrastruktury obiektów kulturalnych, w tym

¹¹ Termin zakończenia realizacji rzeczowej zmieniony został Aneksem nr 2 z 18 października 2018 r. do umowy z dnia 21 lipca 2017 r.; zakończenie rzeczowe określono na 31 października 2018 r., a zakończenie finansowe na 16 listopada 2018 r.

¹² Dalej: SIWZ.

¹³ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm., dalej: Pzp.

¹⁴ Strategia Rozwoju Gminy Wołyń na lata 2008-2015 uchwalona została przez Radę Gminy 25 kwietnia 2008 r.

¹⁵ Cel strategiczny 3 Wyższa jakość kapitału ludzkiego i społecznego.

samorządowego ośrodka kultury. Źródłami finansowania zadania, określonymi w Strategii, były: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz RPO WL. Przebudowa GCK została umieszczona w Strategii jako zadanie kluczowe, przewidziane do realizacji w trzecim celu strategicznym na lata 2013-2015. Jako źródła finansowania zadania wskazano środki z RPO WL oraz środki własne Gminy w łącznej wysokości 500 tys. zł¹⁶. Na etapie przygotowania i składania wniosku o dofinansowanie przeprowadzono badanie ankietowe popytu na ofertę kulturalną w Gminie z uwzględnieniem przebudowy i rozbudowy budynku usługowego na GCK. Analiza wyników przeprowadzonego badania wykazała, że przebudowa posiadanego budynku usługowego na GCK była zasadna (94% badanych było za przebudową).

(akta kontroli tom I str. 172-178, 187-230)

1.4. W strukturze organizacyjnej UG wyodrębniono Referat Inwestycji (dalej: Referat), do którego zadań należało m. in.:

- opracowywanie wniosków o dofinansowanie projektów realizowanych z funduszy strukturalnych UE oraz innych źródeł pomocowych, a także współpracę i koordynację zadań w tym zakresie z innymi referatami Urzędu i jednostkami organizacyjnymi;
- realizacja inwestycji, w tym – koordynacja procesu inwestycyjnego, zapewnienie nadzoru inwestorskiego, nadzór nad jakością robót i zastosowanych materiałów, nadzór nad terminowością realizacji, kontrola realizacji inwestycji z dokumentacją techniczną i pozwoleniem na budowę, sprawdzanie i odbiór robót ulegających zakryciu lub robót zanikających, udział w próbach i odbiorach technicznych instalacji i urządzeń technicznych, dokonywanie odbioru robót;
- prowadzenie spraw związanych z inwestycjami realizowanymi w ramach projektów współfinansowanych ze środków UE oraz programów i mechanizmów finansowych ustanowionych jako pomoc zewnętrzna dla Polski;
- rozliczanie finansowe inwestycji¹⁷.

W Referacie zatrudnionych było dwóch pracowników¹⁸, których obowiązki określone zostały w zakresach czynności przyjętych do stosowania odpowiednio 26 lutego 2016 r. i 1 czerwca 2010 r.¹⁹ W zakresach obowiązków pracowników nie ujęto zadań dotyczących prowadzenia rozliczeń finansowych inwestycji finansowanych ze środków UE.

Urząd na potrzeby realizacji Projektu nie zatrudniał dodatkowych osób, a za zwiększenie obowiązków zaangażowani pracownicy UG otrzymywali dodatki specjalne. Wysokość kwot dodatków specjalnych wynosiła od 13,1% do 20,6% wynagrodzenia zasadniczego brutto pracownika.

Pracownicy Referatu posiadali wykształcenie wyższe techniczne w zakresie ochrony środowiska. W aktach osobowych tych pracowników brak było dokumentów poświadczających wykształcenie w zakresie finansów publicznych oraz uprawnień do przeprowadzenia rozliczeń finansowych inwestycji dofinansowywanych z środków UE.

---

¹⁶ Dane według stanu na koniec 2013 r.

¹⁷ Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy Wołyni stanowiący załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 15 Wójta Gminy z dnia 25 kwietnia 2012 r.

¹⁸ Kierownik Referatu zakres czynności podpisał 26 stycznia 2016 r. oraz referent, który zakres czynności podpisał 1 czerwca 2010 r.

¹⁹ Dotyczyły m. in. przeprowadzania zamówień publicznych na realizację zadań leżących w zakresie działania Referatu, przygotowanie i prowadzenie inwestycji gminnych, realizacja oraz rozliczanie projektów dofinansowywanych z zewnętrznych źródeł właściwych dla zakresu działania kierowanego Referatu.

Wójt wyjaśnił, że pracownicy Referatu posiadają wykształcenie wyższe techniczne, pozwalające na nadzór merytoryczny i rzeczowy. Zadania wykonywali zgodnie z zakresem obowiązków.

Wójt zarządzeniem z dnia 28 listopada 2017 r. ustalił zasady polityki rachunkowości dla Projektu, w tym m. in. procedury kontroli finansowej środków otrzymanych na finansowanie ww. Projektu, instrukcję obiegu dokumentów oraz zasady rachunkowości.

(akta kontroli tom I str. 179-186, 231--257, 265-271, 274-276, tom II str. 451)

1.5. Przygotowanie oraz zarządzanie Projektami zlecano podmiotom zewnętrznym. Urząd nie posiadał wyspecjalizowanej kadry w ww. zakresie.

Na podstawie umowy zawartej w dniu 8 lipca 2016 r. zlecono wykonawcy zewnętrznemu sporządzenie studium wykonalności. Wykonawcę przedmiotu zamówienia zobowiązano m.in. do:

- wykonania studium dla Projektu przebudowy i rozbudowy budynku usługowego na GCK w terminie do 25 lipca 2016 r., przekazanie studium miało nastąpić w wersji elektronicznej i papierowej;
- dokonywania uzupełnień i poprawek w dostarczonych dokumentach w zakresach i terminach wyznaczonych przez Gminę w ramach niniejszej umowy bez dodatkowego wynagrodzenia.

Ustalone w umowie wynagrodzenie wykonawcy studium wynosiło 11 700 zł (brutto). W umowie wskazano również zasady i przypadki nakładania kar za opóźnienia w wykonaniu przedmiotu zamówienia.

Na podstawie umowy zawartej w dniu 25 października 2017 r. zlecono wykonawcy zewnętrznemu kompleksowe zarządzanie Projektem, w tym m.in.: aktualizację studium wykonalności, sporządzenie wniosku o dofinansowanie, harmonogramu rzeczowo-finansowego realizacji Projektu oraz harmonogramu składania wniosków o płatność, monitoringu osiągania założonych wskaźników produktu i rezultatu, przygotowanie zestawień dotyczących dofinansowania, współdziałanie przy przygotowaniu dokumentów do IZ RPO WL o zgodę na wprowadzenie zmian w Projekcie, koordynowanie realizacji poszczególnych zadań określonych w harmonogramie rzeczowo-finansowym i terminowego wywiązywania się z obowiązków przez wykonawców, wypełnianie przez zamawiającego obowiązku informowania opinii publicznej o współfinansowaniu Projektu przez UE oraz przygotowanie i oznakowanie dokumentów dotyczących Projektu, kontrolę właściwego wypełniania obowiązków określonych w umowie oraz koordynowanie działań promocyjnych. Umowa obowiązywała do 15 października 2018 r. Całkowity koszt wykonania umowy ustalono na kwotę 23 700 zł (brutto).

Za wykonanie przedmiotu zamówienia wykonawca przedłożył dwie faktury o wartości odpowiednio 11 070 zł i 12 300 zł brutto. W obu przypadkach płatności za ww. faktury zrealizowano dzień po ich otrzymaniu.

Protokołami zdawczo-odbiorczymi sporządzonymi odpowiednio 14 marca 2018 r. i 29 października 2022 r. dokonano odbioru wykonanych prac ustalonych w umowie.

W ww. protokołach nie przedstawiono wykonania usług związanych z koordynacją działań dotyczących obowiązku informowania opinii publicznej o współfinansowaniu Projektu ze środków UE, w tym przygotowania oznakowania dokumentów w zakresie jego realizacji.

(akta kontroli tom I str. 258-261, 262-263, 271-276, 298-301, 302-303)

1.6. Umowa o dofinansowanie Projektu była trzykrotnie aneksowana:

- Aneksem nr 1 z dnia 1 grudnia 2017 r., z inicjatywy IZ RPO WL, w związku ze zmianą zasad wdrażania RPO WL²⁰, które dotyczyły m.in. zasad rozliczania Projektu, zasad udzielania zamówień oraz niektórych postanowień dotyczących kwalifikowalności wydatków - ujednoczony tekst umowy o dofinansowanie.
- Aneksem nr 2 z dnia 18 października 2018 r. przesunięto zakończenie rzeczowe realizacji Projektu na 31 października 2018 r., a zakończenie finansowe na 16 listopada 2018 r. Wprowadzone zmiany wynikały z wniosku Gminy z 11 września 2018 r., w którym poinformowano, że podczas końcowego etapu prac budowlanych wystąpiły opóźnienia. Zaistniała konieczność wykonania projektu zamiennego i uzyskania zmiany pozwolenia na budowę. Procedura zmiany pozwolenia na budowę wymusiła przesunięcie terminu zakończenia realizacji rzeczowej robót budowlanych. W związku z powyższym Beneficjent wnioskował o przedłużenie terminu zakończenia rzeczowego oraz finansowego Projektu. Aneks został zawarty trzy dni po terminie zakończenia finansowego (15 października 2018 r.) oraz 18 dni po terminie zakończenia rzeczowego realizacji Projektu (30 września 2018 r.) określonym w umowie pierwotnej i w umowie ujednoczonej.
- Aneksem nr 3 z dnia 4 grudnia 2019 r. (tj. po upływie ponad roku od zakończeniu realizacji Projektu), zmniejszono: całkowitą wartość Projektu o 70 652,84 zł (do kwoty 2 209 409,76 zł), wydatki kwalifikowalne o 60 188,25 zł (1 801 935,81 zł), kwotę dofinansowania o 48 150,61 zł (1 441 548,64 zł) oraz wkład własny o 12 037,64 zł (360 387,17 zł). Aneks nr 3 został zmieniony z inicjatywy IZ RPO WL: wprowadzono zmianę form finansowania poszczególnych kategorii wydatków oraz uwzględniono dostosowanie budżetu do faktycznie poniesionych wydatków.

(akta kontroli tom I str. 23, 51-52, 53-89, 279, 302-303, 312-315)

1.7. Ustalony zadania Projektu realizowano na podstawie zapisów umowy o dofinansowanie oraz zaktualizowanego, w związku z zawieraniem kolejnych aneksów, harmonogramu rzeczowo-finansowego. Zgodnie z treścią harmonogramu, załączonego do wniosku o dofinansowanie (12 lipca 2017 r.), zakładano realizację i finansowanie następujących zadań: sporządzenie studium wykonalności Projektu w okresie lipiec sierpień 2016 r. (9000 zł); realizowanie nadzoru inwestorskiego w okresie od października 2017 r. do końca września 2018 r. (36 000 zł); wykonanie robót budowlanych dotyczących przebudowy i rozbudowy budynku centrum kultury od początku października 2017 r. do końca września 2018 r. (1 667 127,34 zł); zakup wyposażenia GCK od kwietnia do końca września 2018 r. (70 096,72 zł); promocja Projektu od początku października 2017 r. do końca września 2018 r. (15 000 zł); zarządzanie Projektem od początku października 2017 r. do końca września 2018 r. (19 900 zł); personel Projektu od początku października 2017 r. do końca września 2018 r. (45 000 zł).

W związku z zawarciem Aneksu nr 2 (w dniu 25 stycznia 2018 r.) przesunięto zakończenie rzeczowe na 31 października 2018 r., a zakończenie finansowe na 16 listopada 2018 r.²¹ Dokonano aktualizacji harmonogramu dotyczącej w szczególności przesunięcia terminów realizacji robót budowlanych oraz finansowania zadań nadzoru inwestorskiego, zakupu wyposażenia, promocji

²⁰ Będącą następstwem wejścia w życie ustawy z dnia 7 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1475).

²¹ W dniu 11 września 2018 r. Wójt złożył pisemny wniosek o zmianę terminu realizacji rzeczowej Projektu do 31 października i realizacji finansowej do 16 listopada 2018 r.

Projekt, zarządzania i personelu na okres od początku października 2017 r. do końca października 2018 r.

Zmiany harmonogramu rzeczowo-finansowego zostały zaakceptowane przez IZ RPO WL. Harmonogram składania wniosków o płatność prognozował złożenie pięciu wniosków o płatność.

(akta kontroli tom I str. 90-108, 279, 348-350, 379-384)

1.8. W związku z realizacją Projektu Gmina przekazała do IZ RPO WL sześć wniosków o płatność, przy czym ostatni był wnioskiem końcowym. Składano je w następujących terminach:

- Wniosek (nr 1) za okres od 2 października do 16 listopada 2017 r. został złożony 16 listopada 2017 r., tj. po trzech miesiącach i 16 dniach od podpisania umowy o dofinansowanie i dotyczył płatności w kwocie 11 070 zł (9000 zł wydatków kwalifikowalnych oraz 7200 zł dofinansowanie). Do wniosku załączono fakturę za jego wykonanie na kwotę brutto 11 070 zł oraz protokół odbioru studium z dnia 27 lipca 2016 r. Wniosek ten był jednak niekompletny i wymagał uzupełnienia w zakresie określenia: postępu rzeczowego Projektu, w załączniku Gmina w pierwszym złożonym wniosku o płatność rozliczyła wydatki kwalifikowalne w kwocie 9000 zł, poniesione przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, które dotyczyły opracowania studium wykonalności. Prawidłowo wypełniony wniosek złożono 13 grudnia 2017 r. Został on pozytywnie zweryfikowany i zatwierdzony przez IZ RPO WL 15 grudnia 2017 r.

(akta kontroli tom I str. 23-50, 351-362)

- Wniosek (nr 2) za okres od 30 listopada 2017 r. do 30 stycznia 2018 r. Pierwsza wersja została złożona 30 stycznia 2018 r. i dotyczyła płatności w kwocie całkowitej 416 565,40 zł (338 671,06 zł wydatki kwalifikowalne oraz 270 936,85 zł dofinansowanie). Wniosek ten wymagał uzupełnienia w zakresie: postępu rzeczowego Projektu, w związku z nieprawidłowym wskazaniem kwoty podatku VAT oraz niedołączeniem wszystkich wymaganych załączników²². Prawidłowo wypełniony wniosek wraz z załącznikami został złożony 2 marca 2018 r. a następnie pozytywnie zweryfikowany i zatwierdzony 16 marca 2018 r.

(akta kontroli tom I str. 363-375)

- Wniosek nr 3 za okres od 31 stycznia do 26 kwietnia 2018 r. Pierwsza wersja została złożona 26 kwietnia 2018 r. i dotyczyła płatności w kwocie całkowitej 515 691,11 zł (419 261,07 zł wydatki kwalifikowalne oraz 335 408,86 zł dofinansowanie). Wniosek wymagał uzupełnienia w zakresie przedstawienia postępu rzeczowego Projektu. Po jego uzupełnieniu został on pozytywnie zweryfikowany i zatwierdzony 29 maja 2018 r.

(akta kontroli tom I str. 378, 385-398)

- Wniosek nr 4 za okres od 31 stycznia do 30 maja 2018 r. Pierwsza wersja została złożona 30 maja 2018 r. i dotyczyła płatności w kwocie całkowitej 12 774,20 zł (12 774,20 zł wydatki kwalifikowalne oraz 10 219,36 zł dofinansowanie). Wniosek był dwukrotnie uzupełniany i został pozytywnie zweryfikowany i zatwierdzony w dniu 30 lipca 2018 r.

(akta kontroli tom I str. 399-410)

- Wniosek nr 5 za okres od 24 kwietnia do 31 sierpnia 2018 r. Pierwsza wersja została złożona 31 sierpnia 2018 r. i dotyczyła płatności w kwocie całkowitej 645 275,65 zł (527 565,37 zł wydatki kwalifikowalne oraz 422 049,50 zł

²² Nie dołączono kosztorysu ofertowego i kosztorysu powykonawczego.

dofinansowanie). Wniosek był dwukrotnie uzupełniany i został pozytywnie zweryfikowany i zatwierdzony 18 września 2018 r.

(akta kontroli tom I str. 411-424)

- Wniosek nr 6 (końcowy) za okres od 27 sierpnia do 16 listopada 2018 r. Pierwsza wersja została złożona 29 listopada 2018 r. i dotyczyła płatności w kwocie całkowitej 608 033,40 zł (494 667,11 zł wydatki kwalifikowalne oraz 395 733,67 zł dofinansowanie). Wniosek był trzykrotnie sprawdzany przez IZ RPO WL, a następnie został pozytywnie zweryfikowany i zatwierdzony 15 stycznia 2020 r.

(akta kontroli tom I str. 425-438)

Stwierdzone przez IZ RPO WL uchybienia wpływały na opóźnienie zatwierdzenia wniosków o płatność, które w przypadku wniosku nr 4 wynosiły 60 dni, a wniosku nr 6 (końcowy przekazany w dniu 20 maja 2019 r.) 240 dni. Gmina finansowała zadania określone w Projekcie z własnych środków finansowych. Rzeczywista kwota wydatków poniesionych przez Gminę w związku z realizacją Projektu wyniosła ogółem 2 209 409,76 zł, w tym wydatki kwalifikowalne 1 801 935,81 zł i dofinansowanie 1 441 548,64 zł²³. Zrefundowano wydatki w kwocie 1 441 548,64 zł (79,9% kwoty wydatków kwalifikowalnych). Z własnych środków finansowych pokryto wydatki w wysokości 767 861,12 zł. Dofinansowanie przekazywane było na rachunek wydzielony Projektu w terminach od 7 dni do 14 dni od daty zatwierdzenia i weryfikacji wniosku o płatność.

W przypadku czterech list płac na kwotę 17 024,4 zł, dotyczących wynagrodzenia pracowników Urzędu Gminy w ramach Projektu (wydatki kwalifikowalne) nie zachowano trzymiesięcznego terminu (liczonego od dnia poniesienia wydatku) ujęcia wydatku we wniosku o płatność.

(akta kontroli tom I str. 351-375, 385-438, 442-457, tom II str. 105)

1.9. Zasady polityki rachunkowości dla ww. Projektu wprowadzone zostały zarządzeniem Wójta z dnia 28 listopada 2017 r.

Dla potrzeb realizacji Projektu został otwarty odrębny rachunek bankowy. W zakładowym planie kont do prowadzenia ewidencji zadań realizowanych z wykorzystaniem środków z UE w Gminie korzystano z następujących kont: 133 – rachunek budżetu, 222 – rozliczenie dochodów budżetowych, 223 – rozliczenie wydatków budżetowych, 240 – pozostałe rozrachunki, 901 – dochody budżetu, 902 – wydatki budżetu, 960 – skumulowanie wyniku finansów, 961 – wynik wykonania budżetu. Do prowadzenia ewidencji realizowanych zadań z wykorzystaniem środków z UE w Urzędzie Gminy (jednostka) korzystano z kont: 011- środki trwałe, 071 – umorzenia środków trwałych, 080 – środki trwałe w budowie, 130 – rachunek bieżący jednostki, 201 – rozrachunki z odbiorcami, 222 – rozliczenie dochodów budżetowych, 223 – rozliczenie wydatków budżetowych, 240 – pozostałe rozrachunki, 400 – amortyzacja, 720 – przychody z tytułu dochodów budżetowych, 750 – przychody finansowe, 800 – fundusz jednostki, 810 – dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje, 860 – wynik finansowy. Prowadzono konta pozabilansowe 998 – zaangażowanie wydatków roku bieżącego, 999 – zaangażowanie wydatków budżetu przyszłych lat.

Przyjęcie środka trwałego budynku GCK po przebudowie nastąpiło 1 listopada 2018 r. na podstawie dokumentu OT nr 1/2018, a wartość środka trwałego ustalono na podstawie salda Ma konta 080/G-i01. Na koncie środków trwałych 011 przyjęto wartość środka trwałego 2 279 608,12 zł.

²³ Dane z harmonogramu płatności zatwierdzonego 7 stycznia 2019 r.

Badaniu poddano ewidencję księgową wyodrębnioną dla zakończonego Projektu dotyczącą wynagrodzeń personelu²⁴, konta: 080-GC i 231-GC, 080-GC i 229-GC i 225-GC. Na koncie 130/GCW w latach 2018–2019 w prawidłowy sposób zaksięgowano wpływy²⁵ i wydatki²⁶ na rachunku bankowym Beneficjenta, wyodrębnionym dla Projektu.

W zarządzeniu Wójta w sprawie zasad polityki rachunkowości²⁷ nie wyodrębniono wszystkich kont, na których ewidencjonowano operacje gospodarcze związane z Projektem, m. in. nie określono kont 013, 225, 229 i 231.

(akta kontroli tom I str. 179-186, 443-457, 458-479, 505-519, tom II str. 7)

1.10. Na realizację robót budowlanych związanych z przebudową i rozbudową budynku usługowego na GCK, Gmina posiadała dokumentację projektową opracowaną w 2012 r. Starosta Radzyński decyzją z dnia 7 września 2012 r.²⁸ zatwierdził projekt budowlany i udzielił pozwolenia na budowę. Gmina nie była właścicielem dokumentacji projektowej, w umowie z wykonawcą projektu budowlanego nie określono postanowień dotyczących przeniesienia praw autorskich. Prace związane z przebudową i rozbudową budynku rozpoczęto 2 sierpnia 2015 r. Według zapisów dziennika budowy roboty budowlane przerwano 21 września 2017 r. W 2017 r. Gmina uzyskała dofinansowanie na realizację ww. przebudowy i rozbudowy budynku GCK. W 2018 r. w trakcie realizacji ww. inwestycji sporządzono protokół konieczności, w którym stwierdzono, że projekt budowlany sporządzony w styczniu 2012 r. zawiera ustalenia, informacje i zapisy wymagające dostosowania do obowiązującego stanu prawnego, w szczególności w zakresie wymagań przeciwpożarowych²⁹, w związku z czym zaktualizowano dokumentację projektową. Zawarto umowę na wykonanie projektu zamiennego na prace projektowe. Do sporządzonego projektu zamiennego Gmina uzyskała w dniu 21 września 2018 r. zmienione pozwolenie na budowę. Ponadto wykonawca zewnętrzny sporządził projekty wykonawcze: przyłącza kablowego NN oraz instalacji elektrycznej wewnętrznej.

W związku z protokołem konieczności w 2018 r. wykonawca zewnętrzny opracował projekty zamienne dotyczące zagospodarowania terenu oraz projekt architektoniczno-budowlany w tym: wprowadzenia doziemnej instalacji gazowej, zmiany ogrodzenia frontowego, zmiany układu utwardzeń i zieleni, wprowadzenia słupów oświetleniowych i punktów zasilających nagłośnienie.

W umowie zawartej z wykonawcą Projektu nie został ustanowiony obowiązek pełnienia nadzoru autorskiego. Nie zawarto również odrębnej umowy na pełnienie nadzoru autorskiego.

Dokumentacja projektowa sporządzona w 2012 r. nie była aktualizowana, a koszty jej wykonania w kwocie 55 350 zł³⁰ nie były uwzględnione w rozliczeniu Projektu. Również wynagrodzenie za wykonanie projektu zamiennego sporządzonego w 2018 r. w kwocie 11 685 zł nie zostały rozliczone w kosztach Projektu. Koszty

²⁴ Wynagrodzenie personelu dotyczyło wypłaty dla pracowników Urzędu Gminy dodatków specjalnych.

²⁵ Kwoty wypłacone przez Ministerstwo Finansów jako refundacja poniesionych wydatków.

²⁶ Zapłata za faktury wystawione przez wykonawców, listy płac.

²⁷ Zarządzenie Nr 53 U-3 z dnia 28 listopada 2017 r.

²⁸ Decyzja nr AB.6740.251.2012 z dnia 7 września 2012 r. Decyzja stała się ostateczna 27 września 2012 r.

²⁹ Zmiany dotyczyły m. in. przepisów Prawa budowlanego - warunków technicznych, dostępności materiałów i urządzeń, rozwiązań projektowych w momencie wykonywania robót w stosunku do przedstawionych w Projekcie, dostosowania do aktualnej sytuacji i zagospodarowania działek sąsiednich, konieczności osuszania fundamentów i pogłębionych pomieszczeń piwnicznych, dezaktualizowanych warunków dostawy gazu i warunków przyłączenia do sieci elektrycznej.

³⁰ Umowa na wykonanie Projektu i dokumentacji projektowej przebudowy i rozbudowy budynku usługowego na GCK w Wohyniu zawarta została w dniu 1 sierpnia 2011 r.

wykonania dokumentacji projektowej zostały poniesione przez Gminę ze środków własnych.

(akta kontroli tom I str. 152-153, 167-171, 482-504, 526-540, tom II str. 239-241, 389-446)

1.11. W ramach realizacji Projektu, w trybie przetargu nieograniczonego, przeprowadzono postępowanie na wykonanie robót budowlanych o wartości zamówienia 1 652 241,84 zł, tj. 395 756,03 euro. Beneficjent przeprowadził zamówienie zgodnie z postanowieniami § 10 umowy o dofinansowanie, tj. zasadą uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców. Prawidłowo określono szacunkową wartość zamówienia³¹ na podstawie kosztorysów inwestorskich oraz rozpoznania cenowego rynku (zapytań o szacowanie wartości przedmiotu zamówienia), zgodnie z zasadami wskazanymi w art. 32, 33 i 35 Pzp. Opis przedmiotu zamówienia został sporządzony stosownie do zasad określonych w art. 29–31 Pzp.

Wójt, korzystając z uprawnienia określonego w art. 19 ust. 2 Pzp, do realizacji każdego z postępowań powołał branżową komisję przetargową³², o której mowa w art. 19 Pzp. We wszystkich analizowanych postępowaniach członkowie komisji złożyli oświadczenia o bezstronności, wymagane w art. 17 ust. 2 Pzp.

Ogłoszenie o zamówieniu zostało zamieszczone w Biuletynie zamówień publicznych 2 sierpnia 2017 r. oraz w tym samym dniu na stronie internetowej Gminy³³. Specyfikacja istotnych warunków zamówienia (dalej: SIWZ)³⁴ obejmowała elementy określone w art. 36 Pzp oraz została udostępniona na stronie internetowej Urzędu³⁵. Zamawiający określił warunki udziału w postępowaniu i wymagane od wykonawców środki dowodowe w sposób proporcjonalny do przedmiotu zamówienia oraz umożliwiającą ocenę zdolności wykonawcy do należytego jego wykonania, tj. zgodnie z art. 22 ust. 1-1b, art. 22b-22d, 36 ust. 1 pkt 5-6 Pzp, jak również żądał przedłożenia wyłącznie oświadczeń lub dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania (art. 25, art. 24-26 Pzp). Niezwłocznie po otwarciu ofert zamieszczano na stronie internetowej informacje, wskazane w art. 86 ust. 5 Pzp oraz dokonano wyboru najkorzystniejszej oferty na podstawie kryteriów oceny określonych zgodnie z postanowieniami art. 91 ust. 1-3a Pzp³⁶. Wykonawca, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, wniósł na okres 60 miesięcy (od dnia podpisania protokołu odbioru końcowego) gwarancję należytego wykonania robót budowlanych oraz na wbudowane materiały, elementy i zamontowane urządzenia. Wykonawca wniósł, w dniu 14 września 2017 r., zabezpieczenie należytego wykonania umowy w kwocie 203 462,01 zł³⁷, Zabezpieczenie wniesiono w formie gwarancji ubezpieczeniowej w terminach ważności od 14 września 2017 r. do 30 września 2018 r. (kwota 203 462,01 zł) oraz od 1 października 2018 r. do 16 października 2023 r. (kwota 61 038,60 zł). Zakres świadczenia wykonawcy, wynikający z umowy, był tożsamy z zobowiązaniami zawartymi w ofercie, zgodnie z art. 140 ust. 1 Pzp. Zamawiający spełnił również obowiązki informacyjne poprzez publikację stosownych ogłoszeń na stronie

³¹ Wartość zamówienia została ustalona 28 lipca 2017 r. na podstawie kosztorysu inwestorskiego rozeznania i analiz rynku (zapytań o szacowanie wartości przedmiotu zamówienia), wartość zamówienia (bez podatku VAT) wynosiła 1 737 224,06 zł, odliczono koszty wyposażenia i przyłącza kablowego NN (70 096,72 zł+14 885,50 zł).

³² Zarządzenie: Nr 161 z 17 kwietnia 2014 r.

³³ www.ugwohyn.bip.lubelskie.pl od 2 do 18 sierpnia 2017 r.

³⁴ Zatwierdzona 2 sierpnia 2017 r.

³⁵ Opublikowano 2 sierpnia 2017 r.

³⁶ W dniu 17 sierpnia 2017 r.

³⁷ Termin obowiązywania zabezpieczenia określono od dnia zawarcia umowy oraz w okresie rękojmi. Kwota 142 423,41 zł (70% zabezpieczenia) została zwrócona w terminie 30 dni od dnia podpisania protokołu odbioru końcowego a kwota 61 038,60 zł (30%) została zwrócona po 15 dniach po upływie ww. okresu.

Biuletynu Informacji Publicznej i w siedzibie Urzędu (art. 40 ust. 1 i 2 oraz 95 ust. 1) oraz sporządził i zatwierdził 18 stycznia 2018 r. protokół postępowania, zawierający elementy określone w art. 96 ust. 1 Pzp.

(akta kontroli, tom I str. 8-22, 167-171, tom II str. 144-176, 303-364)

Realizując Projekt udzielono pięciu zamówień publicznych o wartości poniżej 30 tys. euro, które dotyczyły: dostawy wyposażenia sprzętu do GCK (21 660,30 zł), dostawy mebli na wyposażenie GCK (54 726,01 zł)³⁸, realizacji usług nadzoru inwestorskiego (44 850 zł), opracowania studium wykonalności (11 070 zł) oraz kompleksowego zarządzania Projektem (24 477 zł). Zamówienia były realizowane na podstawie zasad określonych w Zarządzeniu nr 13/2014 Wójta Gminy Wołyń z dnia 17 kwietnia 2014 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000 euro

(akta kontroli, tom I 261-263, tom II str. 365-381, 382-386, 495-500)

1.12. Umowa na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Przebudowa i rozbudowa budynku usługowego na GCK w Wołyńcu” zawarta została z wykonawcą 14 września 2017 r. i po przedłużeniu aneksem terminu wykonania zadania, obowiązywała do 25 października 2018 r. Zakres prac obejmował:

- przebudowę budynku GCK – część istniejąca za kwotę 1 608 526,23 zł brutto z terminem realizacji od początku września 2017 r. do końca sierpnia 2018 r.,
- rozbudowa budynku GCK – część nowo projektowana za kwotę 426 093,64 zł z terminem realizacji od początku października 2017 r. do końca lipca 2018 r.

Wynagrodzenie ryczałtowe za wykonane zadanie wynikało ze złożonej przez wykonawcę oferty (2 034 457,41 zł). Płatności za wykonane roboty rozliczane miały być fakturami częściowymi oraz fakturą końcową za etapy robót ujęte w harmonogramie rzeczowo-finansowym, nie określono możliwości zmiany wynagrodzenia (§ 3 i § 5 umowy). Faktyczne wynagrodzenie wykonawcy robót budowlanych (z uwzględnieniem aneksu) wynosiło 2 034 620,07 zł.

(akta kontroli tom I str. 166-171, tom II str. 144-177)

Wyszczególnione w umowie z wykonawcą obowiązki realizowane były m.in. w następujący sposób:

- Obowiązki stron przedstawione zostały w § 4 umowy, w tym: zamawiający zobowiązał się do przekazania dokumentacji budowlanej, kopii pozwolenia na budowę, dziennika budowy, przekazania placu budowy, wskazania punktów poboru mediów, sprawowania nadzoru inwestorskiego do dnia odbioru robót budowlanych, uczestniczenia w naradach zwoływanych przez wykonawcę, dokonania odbioru przedmiotu umowy i do zapłaty wynagrodzenia. Wykonawcy przypisano 24 obowiązki, w tym m. in.: wykonanie przedmiotu zamówienia zgodnie ze SIWZ, dokumentacją projektową, ofertą, zasadami wiedzy technicznej, sztuką budowlaną oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa i warunkami bezpieczeństwa; dostarczenie własnym transportem oraz zabezpieczenie w ramach wynagrodzenia materiałów niezbędnych do realizacji przedmiotu umowy; ochrona mienia, zaplecza i placu budowy od dnia przekazania, użytkowanie placu budowy i prowadzenie robót zgodnie z obowiązującymi przepisami, wygrodzenie i oznakowanie strefy prowadzonych robót; nadzór i przestrzeganie przepisów bhp. Wskazane w umowie obowiązki wykonawcy zostały zrealizowane.

(akta kontroli tom II str. 105, 144-173, 288-290, 297-302)

³⁸ Zamówienia realizowano w trybie zapytania ofertowego.

- Zawarto jeden aneks (23 sierpnia 2018 r.), którym zmieniono termin wykonania zamówienia z 31 sierpnia na 25 października 2018 r. Zmiany tej dokonano zgodnie z art. 144 Pzp oraz na podstawie § 18 ust. 1 pkt. 4, 5, 7 umowy. Wprowadzona zmiana wynikała ze sporządzonego w dniu 27 lipca 2018 r. protokołu konieczności, w którym wyszczególniono zakres robót wymagający dostosowania projektu pierwotnego ze stycznia 2012 r. do aktualnie obowiązujących przepisów prawa budowlanego.

(akta kontroli tom II str. 144-173)

- Według zapisów w dzienniku budowy prace przygotowawcze oraz roboty budowlane zostały rozpoczęte 20 sierpnia 2015 r., tj. po uzyskaniu przez Gminę prawomocnego pozwolenia na budowę (7 września 2012 r.), wszystkie prace zanikające lub ulegające zakryciu (17 przypadków) były zgłaszane do odbioru przez kierownika budowy, a następnie odbierane przez inspektora nadzoru, wartość robót ujęta na fakturach odpowiadała wartości z kosztorysów powykonawczych, a odbiory robót budowlanych dokonano w terminach przedstawionych w harmonogramie rzeczowym. W protokole odbioru końcowego nie przedstawiono żadnych usterek i wad. Przeprowadzone w latach 2020-2021 przeglądy techniczne obiektu nie ujawniły usterek i wad dotyczących robót budowlanych przeprowadzonych w budynku GCK³⁹.

(akta kontroli tom I str. 152-153, 162-165, 482-504)

- W umowie nie określono możliwości udzielania zaliczek. Płatności na rzecz wykonawcy zgodnie z postanowieniami umowy realizowane były po przedstawieniu faktur częściowych i faktury końcowej za wykonanie poszczególnych etapów robót ujętych w harmonogramie rzeczowo-finansowym. Płatność końcowa została przekazana wykonawcy 20 listopada 2018 r. (kwota 486 006,91 zł - faktura wystawiona 16 października 2018 r. z terminem płatności 30 dni).

(akta kontroli tom II str. 144-173, 242-255)

- W trakcie realizacji Projektu nie wystąpiły przesłanki do naliczania kar umownych od wykonawcy prac.

(akta kontroli tom I str. 162-165, 272-278, 376-377, tom II str. 239-241, 242-255)

1.13. Na podstawie decyzji Starosty Radzyńskiego z dnia 7 września 2012 r. Beneficjent uzyskał pozwolenie na realizację przebudowy i rozbudowy budynku usługowego na Gminne Centrum Kultury w Wohyniu. Kolejną decyzją z 21 września 2018 r., na podstawie art. 36a ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane⁴⁰, Starosta Radzyński na wniosek Gminy, zmienił pozwolenie budowlane w zakresie określonym w projekcie zamiennym. Przed uzyskaniem pozwolenia, w dniu 27 lipca 2018 r., sporządzono protokół konieczności, w którym wyszczególniono zakres robót wymagający dostosowania projektu pierwotnego ze stycznia 2012 r. do aktualnie obowiązujących przepisów Prawa budowlanego⁴¹.

Wykonując obowiązki inwestora wyszczególnione w art. 18 ust. 2 Prawa budowlanego Gmina ustanowiła inspektorów nadzoru w branżach: budowlanej,

³⁹ W protokole z 24 października 2019 r. stwierdzono usterki związane z wadliwym działaniem drzwi i okien, które zostały usunięte do 30 listopada 2019 r.

⁴⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 2351, ze zm., dalej: Prawo budowlane.

⁴¹ Czynniki mającymi wpływ na opracowanie zmian w Projekcie były: zmiany przepisów Prawa budowlanego; dostępność materiałów, urządzeń, rozwiązań projektowych; dostosowanie do aktualnych zasad zagospodarowania przebudowanej w 2015 r. ulicy, przy której zlokalizowano budynek GCK oraz działek sąsiednich; wysoki poziom wód gruntowych, z czym wiązała się konieczność osuszenia fundamentów i pogłębienia pomieszczeń piwnicy; dezaktualizacja wydanych warunków dostawy gazu i warunków przyłącza elektrycznego.

sanitarnej i elektrycznej. W dniu 27 września 2017 r. zawarto umowę na wykonanie usługi pełnienia nadzoru inwestorskiego⁴². Wszyscy inspektorzy posiadali odpowiednie wykształcenie techniczne i uprawnienia budowlane oraz byli wpisani na listę członków okręgowej izby inżynierów budownictwa i posiadali wymagane ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej.

W okresie realizacji umowy na wykonanie robót budowlanych funkcję kierownika budowy pełniły dwie osoby: pierwsza w okresie od 23 lipca 2015 r. do 21 września 2017 r., druga w okresie od 21 września 2017 r. do 25 października 2018 r. Ponadto w umowie z wykonawcą wyznaczono kierownika robót elektrycznych oraz kierownika robót sanitarnych. W dzienniku budowy nie wskazano osób pełniących nadzór autorski, a we wpisach brak było danych w zakresie nadzoru autorskiego. Opracowana została również informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia. W dniu 27 września 2018 r. kierownik budowy złożył oświadczenie, że rozbudowa wraz z przebudową budynku usługowego na GCK w Wohyniu została wykonana zgodnie z obowiązującymi warunkami technicznymi.

Wykonując dyspozycję art. 41 Prawa budowlanego zgłoszono rozpoczęcie robót budowlanych, a w dzienniku budowy dokonano wpisu o wykonaniu w dniu 20 sierpnia 2015 r. prac przygotowawczo-geodezyjnych. Kierownik budowy wyznaczony został przez wykonawcę robót budowlanych (§ 9 ust. 4 umowy z wykonawcą robót).

Po zakończeniu inwestycji dokumentacja powykonawcza, projekt budowlany, projekt zamienny oraz projekty wykonawcze instalacji (przyłącza kablowego NN, kolektorów słonecznych, elektrycznej wewnętrznej) zostały przekazane do archiwum Urzędu Gminy. Bezpośredniemu użytkownikowi obiektu GCK przekazano: książkę obiektu budowlanego, instrukcję bezpieczeństwa pożarowego, dokumentację i protokół kontroli przeprowadzonej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, protokoły kontroli stanu technicznego konstrukcyjno-budowlanego obiektu, protokoły z przeglądów stanu technicznego instalacji gazowej wraz z protokołem działania aktywnego systemu detekcji gazu oraz protokoły odbioru i pomiarów instalacji elektrycznej.

(akta kontroli tom I str. 152-153, 162-165, 482-504, 539-540, tom II str. 144-173, 184-228, 231-232, 239-241, 452-473)

1.14. Budynek GCK nie figurował w gminnej ewidencji zabytków. W sporządzonym i zatwierdzonym projekcie budowlanym ze stycznia 2012 r. w uwarunkowaniach konserwatorskich podano, że zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego działka, na której znajduje się budynek GCK, objęta została strefą ochrony pośredniej⁴³. Beneficjent składając wniosek o dofinansowanie, posiadał

⁴² Umowa nr RI.271.8.2.2017 z dnia 27 września 2017 r. Wartość wynagrodzenia 18 450 zł brutto.

⁴³ Uchwałą nr XXXIV/167/2010 Rada Gminy Wohyń z dnia 24 marca 2010 r. ustaliła zmiany do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Wohyń. W treści § 13 ust. 3 ww. uchwały określono warunki zabudowy i zagospodarowania w strefie ochrony pośredniej, która obejmuje m. in. zespół zabudowy miejscowości Wohyń, w tym tereny miejscowości Wohyń, Wohyń Kolonia i Bezwola Stara Wieś; (nowo wznoszone, rozbudowywane, przebudowywane, modernizowane, rewaloryzowane i remontowane budynki muszą zachowywać charakter dawnej zabudowy w nawiązaniu do charakteru zachowanych elementów pierwotnej zabudowy terenu; wszelkie działania związane z budową nowych oraz rewaloryzacją, rozbudową, przebudową, modernizacją i remontem istniejących obiektów muszą spełniać wymogi określone w przepisach o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami; wszelkie działania związane z montażem urządzeń reklamowych i informacyjnych oraz innych urządzeń wolno stojących i umieszczanych na obiektach muszą spełniać wymogi określone w przepisach o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami; zakazuje się budowy wysokich masztów oraz prowadzenia robót budowlanych dotyczących wysokich masztów; nakazuje się skablowanie projektowanych i istniejących napowietrznych linii energetycznych).

Uchwałę opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego nr 46 poz. 973.

uzgodnienia z Lubelskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków pozytywnie opiniujące przedmiotową inwestycję i nieokreślającą dodatkowych ograniczeń⁴⁴.

(akta kontroli tom I str. 480-481, 520-525, tom II str. 389-425, 426-446)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nieterminowo złożono do IZ RPO WL pierwszy wniosek o płatność.

Zgodnie z postanowieniami § 5 ust. 5 umowy o dofinansowanie z dnia 21 lipca 2017 r. termin na złożenie pierwszego wniosku o płatność wynosił trzy miesiące od dnia podpisania ww. umowy i upływał 21 października 2017 r. Wniosek został złożony 16 listopada 2017 r., tj. 23 dni po terminie. Wójt wyjaśnił, że Projekt był pierwszym rozliczanym w systemie SL 2014, a okres od podpisania umowy obarczony był wieloma obowiązkami dla pracowników Referatu Inwestycji. Stwierdził, że złożenie wniosku o płatność po terminie nie wpłynęło na finansowanie zadania.

(akta kontroli tom I str. 23-50, 351-362, 440-441)

2. Niezgodnie z § 5 pkt 5 umowy o dofinansowanie w dwóch wnioskach o płatność ujęto wydatki kwalifikowalne po upływie trzech miesięcy od dnia ich poniesienia. Dotyczyły one wynagrodzeń, które zostały udokumentowane listami płac na kwotę ogółem 17 036,45 zł, w tym:

- listy płac za miesiąc styczeń–luty 2018 r., które ujęto we wniosku o płatność nr 4 złożonym 30 maja 2018 r. tj., po upływie trzech miesięcy od dnia ich poniesienia; opóźnienie w rozliczeniu wydatków na wynagrodzenia wynosiło od 9 do 90 dni, a łączna wartość wydatków kwalifikowalnych rozliczonych z opóźnieniem wyniosła 8511,95 zł⁴⁵;
- listy płac za miesiąc kwiecień–maj 2018 r., które ujęto do rozliczenia we wniosku o płatność nr 5 złożonym 31 sierpnia 2018 r., tj. po upływie trzech miesięcy od dnia ich poniesienia; opóźnienie w rozliczeniu wydatków na wynagrodzenia wynosiło od 8 do 36 dni, a łączna wartość wydatków kwalifikowalnych rozliczonych z opóźnieniem wyniosła 8524,50 zł⁴⁶.

Wójt wyjaśnił, że opóźnienia dotyczące przekazywania rozliczeń wydatków we wnioskach o płatność wynikały m.in. z konieczności akceptacji przez IZ RPO WL kosztów kwalifikowalnych i sposobu ich rozliczenia, złożoności sposobu naliczania kwot dodatku (podatki, ubezpieczenie ZUS, zmieniające się wskaźniki stanowiące podstawę naliczenia, listy płac przekazywane były po zaksięgowaniu i odprowadzeniu składek). Opóźnienia nie rodziły negatywnych konsekwencji finansowych dla Gminy.

(akta kontroli tom I str. 442-457, 541-542)

3. W UG wyodrębniono i prowadzono ewidencję księgową Projektu z naruszeniem § 14 umowy o dofinansowanie, zgodnie z którym Beneficjent był zobowiązany do prowadzenia ewidencji księgowej dotyczącej realizacji Projektu w sposób przejrzysty, tak aby była możliwa identyfikacja operacji księgowych i bankowych. Naruszenia te polegały na:

⁴⁴ Pisma LKWZ Delegatura w Białej Podlaskiej z dnia 15 listopada 2011 r. i z dnia 14 września 2018 r.

⁴⁵ We wniosku o płatność nr 4, złożonym 30 maja 2018 r. rozliczono wydatki kwalifikowalne udokumentowane listami płac z 30 stycznia 2018 r. na kwotę 4262,25 zł (brutto), wypłacone pracownikom 31 stycznia 2018 r. oraz według listy płac z 22 lutego 2018 r. na kwotę 4262,25 zł, które wypłacono pracownikom Urzędu 23 lutego 2018 r.

⁴⁶ We wniosku o płatność nr 5, złożonym 31 sierpnia 2018 r. rozliczono wydatki kwalifikowalne udokumentowane listami płac z 24 kwietnia 2018 r. na kwotę 4262,25 zł (brutto), wypłacone pracownikom 26 kwietnia 2018 r. oraz według listy płac z 22 maja 2018 r. na kwotę 4262,25 zł, które wypłacono pracownikom Urzędu 25 maja 2018 r.

- niewyodrębnieniu dla Projektu w zasadach polityki rachunkowości wszystkich kont, na których dokonywano ewidencji operacji związanych z Projektem, tj. kont o numerach: 221 – należności z tytułu dochodów budżetowych podatki, 225 – rozrachunki z budżetem, 229 – pozostałe rozrachunki publiczno-prawne, 231- rozrachunki z tytułu wynagrodzeń, 013 – pozostałe środki trwałe (w ewidencji operacji gospodarczych i finansowych przedstawionych w Zarządzeniu z dnia 28 listopada 2017 r. w sprawie zasad polityki rachunkowości dla Projektu z udziałem środków unijnych nie określono tytułów operacji i zakresu operacji wykonywanych na ww. kontach i kontach przeciwstawnych);
- ewidencjonowaniu otrzymanych z IZ RPO WL środków dofinansowania na kontach, które nie były określone dla realizacji Projektu, w tym na kontach: 231 GC – refundacja poniesionych kosztów wynagrodzenia (35 950 zł), 229 – pozostałe rozrachunki publicznoprawne (14 380,62 zł, ubezpieczenia społeczne i zdrowotne), 013 – pozostałe środki trwałe, środki trwałe przyjęte do użytkowania (76 386,31 zł, zakup pierwszego wyposażenia dla GCK), 221 – należności z tytułu dochodów budżetowych (1 038 614,97 zł, środki finansowe przekazane przez Ministra Finansów na wydzielony rachunek bankowy Projektu⁴⁷), 225 – rozrachunki z budżetem (3 143 zł).

Sekretarz Gminy wyjaśniła, że omyłkowo w polityce rachunkowości nie wyodrębniono wszystkich kont, na których dokonywano ewidencji gospodarczych związanych z Projektem.

(akta kontroli tom I str. 179-186, 505-519, 541-550)

4. W postanowieniach umów z 1 sierpnia 2011 r. oraz z 2 sierpnia 2018 r. na wykonanie prac projektowych⁴⁸ (w tym m. in. projektu budowlanego, architektonicznego, przedmiaru robót, kosztorysu inwestorskiego) Gmina nie zabezpieczyła w sposób wystarczający swoich interesów, ponieważ nie dokonano przeniesienia autorskich praw majątkowych do sporządzonej dokumentacji oraz nie zobowiązano projektanta do pełnienia nadzoru autorskiego zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy Prawo budowlane

Wójt wyjaśnił, że mimo iż w umowie nie było zawartych klauzul o sprawowaniu nadzoru autorskiego, to nadzór taki był sprawowany, o czym świadczą zapisy w dzienniku budowy. Na każde żądanie inwestora projektant dokonywał zmian i badał zgodność realizacji budowy z projektem (dokonał aktualizacji projektu inwestycji).

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że nie przyjęcie w umowie postanowień o przeniesieniu autorskich praw majątkowych do sporządzonej dokumentacji projektowej uniemożliwiało Gminie samodzielne decydowanie o realizowanej inwestycji i wprowadzenie zmian, np. w zakresie wysokości schodów. W ocenie NIK pochodną opracowania projektu architektoniczno-budowlanego jest obowiązek projektanta do pełnienia nadzoru autorskiego na żądanie inwestora lub właściwego organu. Obowiązek ten wynika z samego faktu opracowania projektu budowlanego, a jego źródłem jest przepis prawa (art. 20 ust. 1 pkt 4 Prawa budowlanego).

(akta kontroli tom I str. 482-504, 527-528, 534-535, tom II str. 56-58, 144-173, 387-388)

⁴⁷ W 2018 r. Ministerstwo Finansów przekazało na wydzielony rachunek bankowy Projektu następujące kwoty: 26 września – 422 049,90 zł, 13 sierpnia - 10 219,36 zł, 12 czerwca - 335 408,86 zł, 29 marca - 270 936,85 zł. Zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości dla Projektu środki te powinny być ewidencjonowane na koncie 222.

⁴⁸ Umowa z dnia 1 sierpnia 2011 r. na prace projektowe, w tym na wykonanie „Dokumentacji przebudowy i rozbudowy budynku usługowego na Gminne Centrum Kultury w Wohyniu”. Wynagrodzenie 55 350 zł (brutto). Umowa z dnia 2 sierpnia 2018 r. na wykonanie dokumentacji do zmiany decyzji o pozwoleniu na budowę dotyczącej przebudowy i rozbudowy budynku usługowego na GCK w Wohyniu. Wynagrodzenie 11 685 zł (brutto).

OCENA CZĄSTKOWA

Beneficjent zrealizował zakładane zadania w Projekcie zgodnie z umową o dofinansowanie. Aneksy wprowadzono zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie. Projekt zakończono i rozliczono w terminach określonych w umowie po zmianach. Wykonawców robót budowlanych wybrano zgodnie z obowiązującymi przepisami Pzp i uregulowaniami wewnętrznymi. Przesunięcie zakończenia rzeczowego i finansowego realizacji Projektu wynikało z konieczności dostosowania projektu pierwotnego ze stycznia 2012 r. do aktualnie obowiązujących przepisów Prawa budowlanego. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły: nieterminowego złożenia pierwszego wniosku o płatność; niezgodnego z umową o dofinansowanie ujęcia w dwóch wnioskach o płatność wydatków po upływie trzech miesięcy od dnia ich poniesienia; niewyodrębnienia w zasadach Polityki rachunkowości wszystkich kont, na których dokonywano ewidencji operacji związanych z realizacją Projektu; niezabezpieczenia przez Gminę w sposób wystarczający interesów w zakresie przeniesienia autorskich praw majątkowych do sporządzonej dokumentacji projektowej oraz realizacji przez projektanta nadzoru autorskiego.

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

2. Osiągnięcie zakładanych efektów projektu

2.1. Głównym celem Projektu było zwiększenie czynnego udziału mieszkańców w życiu kulturalnym Gminy, w tym osób niepełnosprawnych. Wiązało się to z koniecznością zwiększenia dostępności infrastruktury kulturalnej, a funkcjonująca baza lokalowa uniemożliwiała poszerzenie oferty usług w zakresie realizacji zadań kulturalnych. Przebudowa i rozbudowa budynku usługowego oraz jego dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych było warunkiem zasadniczym realizacji Projektu. Określone zostały cele szczegółowe:

- poprawa jakości oferty kulturalnej na terenie Gminy poprzez poprawę zaplecza infrastruktury instytucji kulturalnych,
- podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez zwiększenie możliwości aktywnych form spędzania czasu wolnego, w efekcie czego miała nastąpić zmiana postaw mieszkańców w kierunku aktywnego udziału w życiu kulturalnym Gminy.

W wyniku realizacji Projektu miała powstać nowa siedziba GCK oraz miała ulec zmianie oferta kulturalna jednostek zarówno pod względem jakościowym, jak i ilościowym. Według danych GUS za 2015 rok w Gminie zamieszkiwało 6894 osób, z czego 3415 to kobiety.

Wartości wskaźników rezultatu oszacowano na podstawie raportu z badania popytu na ofertę kulturalną w Gminie z uwzględnieniem przebudowy i rozbudowy budynku usługowego na GCK.

We wniosku o dofinansowanie Projektu wartości docelowe wskaźników rezultatu do osiągnięcia określono następująco:

- *Liczba osób korzystających z obiektów zasobów kultury objętych wsparciem (osoby/rok rozliczeniowy)*⁴⁹ – 1863 osoby w okresie 12 miesięcy od uruchomienia działalności GCK; częstotliwość pomiaru wyznaczono raz na kwartał przez 12 miesięcy o dacie uruchomienia działalności GCK w 2019 r. (listopad);
- *Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (odwiedziny/rok rozliczeniowy)* – 270 osób; częstotliwość pomiaru

⁴⁹ Dalej: Liczba osób korzystających z obiektu objętego wsparciem.

wyznaczono raz na kwartał przez 12 miesięcy od daty uruchomienia działalności GCK w 2019 r. (listopad);

- *Wzrost zatrudnienia w podmiocie* – docelowo planowano zatrudnić jedną osobę, rok pomiaru 2019 r.; źródłem danych miała być umowa o zatrudnienie z pracownikiem GCK, pomiar realizacji wskaźnika określono na 2019 r.

Źródłem danych do ustalenia wartości wskaźników miały być sprawozdania z działalności GCK, a częstotliwość pomiaru wyznaczono raz na kwartał przez 12 miesięcy od daty uruchomienia działalności w 2019 r.

Wskaźnikami produktu były:

- *Liczba instytucji kultury objętych wsparciem* – wartość docelowa – jedna instytucja; rok pomiaru wartości docelowej – 2018 r.; źródłem danych do ustalenia wartości wskaźnika była dokumentacja techniczna Projektu, a do pomiaru wskaźnika w 2018 r. protokoły odbioru prac remontowo-budowlanych;
- *Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt./rok rozliczeniowy)*; rok pomiaru wartości docelowej – 2018 r., (na zakończenie realizacji Projektu); źródłem danych do ustalenia wartości wskaźnika była dokumentacja techniczna Projektu, a do pomiaru wskaźnika w 2018 r. protokoły odbioru prac remontowo-budowlanych;
- *Liczba wspartych instytucji pozamuzealnych* – pomiar wskaźnika na podstawie dokumentacji technicznej (rok pomiaru 2018 r.).

Nie wprowadzono zmian w zakładanych wartościach wskaźników.

(akta kontroli, tom I str. 154-158, 316-334, 425-438, 551)

2.2. Wskaźniki rezultatu oraz wskaźniki produktu dla Projektu wyznaczono na podstawie załącznika nr 5 do regulaminu konkursu nr RPLU.07.01.00-IZ.00-06-002/16. Wskaźniki rezultatu oszacowano na podstawie „Raportu z badania popytu na ofertę kulturalną w Gminie Wołyń, z uwzględnieniem przebudowy i rozbudowy budynku usługowego na Gminne Centrum Kultury w Wołyńcu”. Wskaźniki produktu wynikały z szacowania danych z dokumentacji technicznej Projektu.

W oparciu o wyniki badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców Gminy, określono, że potrzeby w zakresie udziału w imprezach kulturalnych zadeklarowało 75% mieszkańców (1580 osób). Na podstawie badania ankietowego przyjęto, że deklarowany poziom uczestniczenia w kulturze wzrośnie o 17%, nastąpi wzrost o uczestników o około 270-280 osób w ciągu roku.

(akta kontroli, tom I str. 90-108, 154-158, 316-334)

2.3. Zgodnie z § 4 ust. 3 umowy o dofinansowanie Gmina zobowiązała się do realizacji Projektu w sposób, który zapewni osiągnięcie wartości docelowych wskaźników produktu i rezultatu. Osiągnięcie wartości docelowej wskaźników rezultatu powinno nastąpić w terminie do 12 miesięcy od zakończenia rzeczowej realizacji Projektu, tj. do dnia 31 października 2018 r. Dokumentem potwierdzającym pomiar i osiągnięcie docelowej wartości wskaźników rezultatu były sprawozdania z osiągnięcia wskaźników rezultatu dla Projektu za okres 12 miesięcy. Sprawozdanie zostało sporządzone w dniu 15 grudnia 2019 r. według stanu na dzień 31 października 2019 r. Pomiaru wskaźników rezultatu dokonywano na podstawie list obecności osób uczestniczących w spotkaniach i stałych formach działalności kulturalnej GCK. Według danych ze sprawozdań wskaźniki rezultatu zostały osiągnięte w ciągu 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia działalności przez GCK:

- liczba osób korzystających z obiektów zasobów kultury objętych wsparciem wyniosła 3010 osób (wskaźnik 1863 osoby);

- wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne 444 osoby (wskaźnik przewidywał wzrost o 270 osób);
- wzrost zatrudnienia w podmiocie docelowa wartość wynosiła 1 osoba⁵⁰ rok pomiaru 2019 r. Źródłem danych umowa o zatrudnienie z pracownikiem GCK, pomiar realizacji wskaźnika określono na 2019 r.

Pomiaru wskaźników w Projekcie dokonano zgodnie z metodologią wskazaną we wniosku oraz w załącznikach do umowy o dofinansowanie. Przeprowadzono go także na podstawie weryfikowalnego źródła danych, tj. list uczestników różnych form działalności kulturalnej GCK.

(akta kontroli, tom I str. 264, 551, tom II str. 3-6, 114-124)

2.4. Realizując postanowienia § 12 ust. 16 umowy na roboty budowlane, w okresie od dnia odbioru końcowego zadania (25 października 2018 r.) do dnia zakończenia czynności kontrolnych (31 maja 2022 r.) przeprowadzono trzy komisyjne przeglądy gwarancyjne, z których sporządzano stosowne protokoły⁵¹. Tylko w jednym protokole z dnia 24 października 2019 r. stwierdzono usterki związane z wadliwym działaniem drzwi i okien, które zostały usunięte do 30 listopada 2019 r. Przeprowadzone w latach 2020-2021 przeglądy nie ujawniły wad wykonanych robót budowlanych.

Gmina, wykonując dyspozycję art. 62 ust. 1 Prawa budowlanego, od dnia odbioru końcowego przeprowadzała rokrocznie kontrole stanu technicznego obiektu budowlanego⁵² oraz kontrole stanu technicznego przewodów kominowych (spalinowych i wentylacyjnych), instalacji gazowej i elektrycznej. Przeprowadzone zostały również kontrole wyłącznika przeciwpożarowego oraz wykonano pomiary natężenia prądu. W sporządzonych protokołach nie stwierdzano wad i usterek w przekazanym do użytkowania budynku GCK. Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radzynie Podlaskim w dniu 22 lipca 2021 r. przeprowadził kontrolę dotyczącą stanu sanitarno-higienicznego obiektu nie stwierdzając nieprawidłowości.

(akta kontroli tom II str. 144-173, 178-183, 184-191, 192-228)

W trakcie oględzin budynku GCK (wraz z placem parkingowym) stwierdzono m.in., że:

- Wysokość stopni schodów znajdujących się w budynku wykonano niezgodnie z założeniami projektu budowlanego: przy wejściu do budynku schody prowadzące na piętro miały wysokość od 15 do 17 cm (trzy pierwsze)⁵³, a schody prowadzące z poziomu parteru do piwnicy wysokość stopni od 7 do 15 cm⁵⁴, następne od czwartego do dziewiątego po 15 cm; w klatce schodowej do budynku od strony ulicy Piłsudskiego i Placu 9 września 1939 r. stopnie schodów miały wysokość 16 cm (dwa pierwsze stopnie), a następne po 17,5 cm. W przyjętym i realizowanym zgodnie z pozwoleniem budowlanym, projekcie przyjęto wysokość schodów 16 cm i dla takich parametrów projektant dokonywał obliczeń wytrzymałościowych.

⁵⁰ W okresie 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia działalności przez GCK osiągnięto wskaźniki rezultatu tj. zatrudnienia 1 osoby (2019 r.). W związku ze wzrostem liczby osób odwiedzających GCK oraz uczestniczących w zajęciach w latach następnych Gmina zatrudniła dwie kolejne osoby.

⁵¹ Przeglądy gwarancyjne przeprowadzono: 24 października 2019 r., 5 listopada 2020 r. i 22 października 2021 r.

⁵² Kontrole stanu technicznego obiektu przeprowadzono: 18 października 2019 r., 16 października 2020 r. i 15 października 2021 r.

⁵³ Pierwszy stopień – wysokość 17 cm, drugi stopień 16, trzeci – 15 cm, stopnie od czwartego do dziewiątego po 16 cm.

⁵⁴ Pierwszy stopień wysokość 7 cm, drugi stopień 13 cm, trzeci – 15 cm.

- Niestarannie wykonano rynny odprowadzające wodę deszczową z dachu budynku, ponieważ zostały zainstalowane bez odpływów; woda deszczowa ściekała bezpośrednio na powierzchnię parkingu ułożoną z kostki brukowej. Użytkujący obiekt w prowizoryczny sposób zabezpieczył budynek przed podmakaniem ścian elewacji i zalewaniem fundamentów wodą deszczową. Projekt budowlany określał odprowadzenie powierzchniowej wody. W złożonym wyjaśnieniu Wójt podał, że przyjęte w sporządzonym projekcie odwodnienie nie spełniło wymagań i doprowadziło do podtapiania budynku GCK. Mając na celu ochronę budynku (elewacji i fundamentów), zastosowano prowizoryczne odprowadzenie wody od obiektu.

(akta kontroli tom II str. 293-294, 389-446, 480-495)

2.5. Zgodnie z postanowieniami § 17 ust. 4 pierwotnej umowy o dofinansowanie Beneficjent zobowiązał się zachować trwałość Projektu, stosownie do postanowień art. 71 rozporządzenia ogólnego UE⁵⁵ oraz zwrócić dofinansowanie, zgodnie z poleceniem zwrotu i w terminie wyznaczonym przez Instytucję Zarządzającą, w przypadku zaistnienia przesłanek zwrotu wkładu, o których mowa w art. 71 rozporządzenia ogólnego. Od dnia 1 grudnia 2017 r., tj. od dnia zmiany umowy na podstawie aneksu nr 1, obowiązywała treść § 19a nowej umowy, w którym m.in. określono, że Beneficjent jest zobowiązany do zachowania trwałości Projektu przez okres 5 lat od dnia otrzymania płatności końcowej. W przebudowanym obiekcie Beneficjent zlokalizował GCK⁵⁶ – samorządową instytucję kultury, której przedmiotem działania było prowadzenie działalności kulturalnej dla mieszkańców Gminy.

W latach 2019-2021 GCK prowadził przedsięwzięcia o charakterze kulturalnym, artystycznym, edukacyjnym i społecznym w różnych formach działalności, m. in. prowadzono zajęcia stałe w formie grup tańca towarzyskiego i nowoczesnego, szachowe, zajęcia muzyczne (instrumentalne) Z zajęć tych skorzystało 87 osób tygodniowo w 2019 r., 170 osób tygodniowo w 2020 r.⁵⁷ oraz w 2021 r. 150 osób tygodniowo. Prowadzone były również zajęcia i jednorazowe spotkania w formie konkursów, turniejów, kół zainteresowań, w których udział brało od 990 osób w 2019 r., 780 osób w 2020 r. do 1000 osób w 2021 r. Do zakończenia czynności kontrolnych nie nastąpiła żadna istotna zmiana mająca wpływ na charakter Projektu, która doprowadziłaby do naruszenia jego celów.

W związku z tym, że GCK jako samorządowa instytucja kultury powołana została w grudniu 2018 r. analiza kosztów utrzymania przeprowadzona została za lata 2019-2021 i wykazała, że najwyższe koszty utrzymania wystąpiły w 2019 r. i wynosiły 27 047,25 zł⁵⁸, w 2020 r. koszty wyniosły 18 062,10 zł⁵⁹, a w 2021 r. – 14 206,47 zł⁶⁰. Najwyższe kwoty dotyczyły kosztów zakupu gazu i wynosiły odpowiednio: 21 845,43 zł (80,8% kosztów utrzymania), 11 519,15 zł (63,8%) i 8282,29 zł (58,3%). Zasadniczy wpływ na zmniejszenie kosztów w latach

⁵⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, s. 320, ze zm.).

⁵⁶ Instytucję kultury powołaną Uchwałą Nr XLV/221/2018 Rady Gminy Wołyn z dnia 20 sierpnia 2018 r.

⁵⁷ Do marca 2020 r. w związku z wprowadzeniem stanu epidemii.

⁵⁸ Koszty utrzymania w 2019 r. w układzie poszczególnych składników: gaz 21 845,73 zł, energia elektryczna 4421,57 zł, woda 252,40 zł, ścieki 527,85 zł.

⁵⁹ Koszty utrzymania w 2020 r. w układzie poszczególnych składników: gaz 11 519,15 zł, energia elektryczna 6149,95 zł, woda 113,45 zł ścieki 279,55 zł.

⁶⁰ Koszty utrzymania w 2021 r. w układzie poszczególnych składników: gaz 8282,20 zł, energia elektryczna 5297,51 zł, woda 189,27 zł, ścieki 437,40 zł.

2020-2021 miało ograniczenie działalności przez GCK, co związane było z wprowadzeniem stanu epidemii. Od marca 2020 r. do maja 2021 r. zajęcia w GCK praktycznie nie były prowadzone (lub prowadzone z mniejszą liczbą uczestników).

W złożonym wyjaśnieniu Wójt podał, że po realizacji Projektu uzyskano obniżenie niektórych stałych kosztów utrzymania przebudowanego obiektu, co wynikało z: zastosowania oświetlenia energooszczędnego typu LED, wymiany okien, wykonania termoizolacji ścian i dachu; zainstalowania kotła gazowego do ogrzewania z automatyczną regulacją oraz możliwością obniżania temperatury pomieszczeń podczas nieobecności (godziny nocne, przerwy w użytkowaniu obiektu).

Po zakończeniu realizacji Projektu cały obiekt o łącznej powierzchni użytkowej 810,42 m², w którym znajdowało się 20 pomieszczeń przeznaczonych na prowadzenie działalności kulturalnej oraz cztery pomieszczenia techniczne, został przekazany dla GCK, które prowadzi w nim różne formy działalności kulturalnej. W okresie od końca października 2018 r. do końca 2019 r. realizowano: zajęcia stałe cykliczne, grupowe⁶¹, spotkania tematyczne⁶², imprezy jednorazowe, konkursy, spotkania i festiwale.

Od marca 2020 r. do 11 lutego 2021 r., zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii⁶³ zostały wprowadzone ograniczenia w działalności instytucji kultury. W związku ze stanem epidemii oferta GCK została ograniczona do prowadzenia zajęć i spotkań w formie e-mailowej, internetowej (m.in. w formie odwiedzin na Facebooku, który odwiedzone 173 306 razy). Po wznowieniu działalności kulturalnej GCK zorganizował zajęcia w 11 sekcjach, w których uczestniczyło około 150 osób tygodniowo⁶⁴. Rozszerzono działalność o nowe formy, tj. tzw. „Kącik malucha”. Oprócz zajęć stałych (prowadzonych w reżimie sanitarnym), GCK codziennie odwiedza i korzysta z różnych form spotkań około 30 osób (bez zajęć stałych i spotkań okolicznościowych). W latach 2020-2021 GCK był organizatorem wycieczki letniego przeznaczonego dla dzieci i młodzieży⁶⁵. Udział w nich wzięło ponad 1000 osób. GCK rozszerzał działalność kulturalną o działania w obszarze turystyki⁶⁶.

Wójt wyjaśnił, że oferta kulturalna GCK była aktualizowana i opracowywana na każdy rok działalności. Rokrocznie oferta wzbogacana była o nowe formy działania, np. organizacja gminnego dnia dziecka. Zwiększone zainteresowanie mieszkańców Gminy przełożyło się na liczbę osób odwiedzających GCK, tj. 4608 osób w 2020 r. i 4379 osób w 2021 r. Po realizacji Projektu nie wystąpiły zwiększone potrzeby w zakresie warunków lokalowych oraz nie stwierdzono ograniczeń w prowadzonych i tworzonych nowych ofertach kulturalnych. Budynek GCK służy jako miejsce spotkań dla różnych związków i stowarzyszeń o charakterze turystycznym i kulturalnym. Gmina wykorzystuje przebudowany budynek (objęty wsparciem) na cele zakładane w Projekcie, w kolejnych latach zapewniona została trwałość obiektu.

(akta kontroli, tom I str. 4-7, tom II str. 87-104, 125-136, 137-142)

⁶¹ Plastyczne, rękodzielnicze, cukiernicze, kulinarne, garncarskie, wielkanocne i bożonarodzeniowe.

⁶² Przyrodnicze, teatralne, plastyczne.

⁶³ Dz. U. poz. 2316.

⁶⁴ Kontynuowano stałe formy działalności, w tym zajęcia: szachowe (16 osób), tańca towarzyskiego (18), baletowe (28), kulinarne (25), kreatywne (20), z języka angielskiego (58), muzyczne (10), ruchowe (12), kursy szycia (9). W zajęciach stałych uczestniczyło około 150 osób tygodniowo.

⁶⁵ Podczas wycieczki letniego prowadzono zajęcia plastyczne, warsztaty rękodzielnicze, kulinarne, muzyczne i sportowe.

⁶⁶ W trakcie kontroli oddano do użytku wiatę turystyczną (oddaloną około 4 km od miejscowości Wołyni), którą przekazano GCK.

2.6. Na etapie składania wniosku o dofinansowanie Projektu⁶⁷ złożono dokumenty potwierdzające przygotowanie Gminy do rozpoczęcia inwestycji.

Podstawą sporządzenia wniosków o dofinansowanie dla dwóch realizowanych projektów w ramach działania 7.1⁶⁸, dotyczących wsparcia inwestycji w dziedzinie kultury i dziedzictwa narodowego, były przeprowadzone analizy w zakresie potrzeb mieszkańców w tym zakresie. W przypadku Projektu zebrano opinie mieszkańców na temat zainteresowania uczestniczeniem w działalności kulturalnej Gminy. W przypadku drugiego projektu („Dziedzictwo kulturowe Gminy Wołyń – przebudowa domów ludowych”) oparto się na przeprowadzonych analizach, związanych ze zwiększeniem efektywności wykorzystania istniejącego potencjału dziedzictwa historyczno-kulturowego Gminy w celu osiągnięcia korzyści społecznych i gospodarczych. Zakładano podniesienie jakości budynków i infrastruktury domów ludowych oraz zwiększenie oferty kulturalno-turystycznej Gminy. Zakres rzeczowy Projektu obejmował przebudowę pięciu domów ludowych w miejscowościach leżących na terenie Gminy⁶⁹. Grupą docelową byli mieszkańcy Gminy oraz turyści. Rezultatami miały być utworzone nowe miejsca pracy, zwiększenie liczby osób korzystających z obiektów kultury⁷⁰. W przyjętym uchwałą Rady Gminy Programie Rozwoju Gminy Wołyń na lata 2015-2023 jednym z celów operacyjnych było zwiększenie dostępności obiektów kulturalnych i zabytkowych poprzez ich modernizację oraz zakup lub remont trwałego wyposażenia⁷¹. W Programie wyszczególniono, że działania związane z przebudową domów ludowych, w tym inicjatywę przygotowania wniosków o dofinansowanie Projektu, podejmą organy Gminy (Wójt). Wskazano również na możliwość finansowania tego zadania ze środków finansowych RPO WL 2014–2020: Oś Priorytetowa 7: Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego oraz z PROW 2014–2020: M07 – Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich. Wójt wyjaśnił m.in., że do realizacji na właściwym poziomie zadań własnych Gminy w zakresie kultury (w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury) należało zmienić funkcjonalność oraz standard ówczesnych budynków. Istotne znaczenie w podjęciu decyzji miało społeczeństwo, które np. na zebraniach podnosiło kwestię remontu budynków.

(akta kontroli tom I str. 110-151, 152-153, 154-158, tom II str. 125-136, 291-292)

2.7. W umowie o dofinansowanie, Gmina zobowiązała się do realizacji Projektu w sposób zapewniający osiągnięcie wartości docelowych wskaźników produktu i rezultatu bezpośredniego zakładanych we wniosku o dofinansowanie (§ 4 ust. 3). Beneficjent zobowiązany był wskazać osiągnięcie wartości docelowej wskaźników produktu najpóźniej we wniosku o płatność końcową. Osiągnięcie wartości docelowej wskaźników rezultatu powinno nastąpić nie później niż w terminie 12 miesięcy od zakończenia rzeczowej realizacji Projektu (§ 11a ust. 2 umowy o dofinansowanie).

We wniosku końcowym o płatność (za okres od 27 sierpnia do 16 listopada 2018 r.), przekazanym IZ RPO WL w dniu 19 listopada 2018 r.⁷², wykazano osiągnięcie następujących wartości wskaźników produktu: *Liczba instytucji kultury objętych*

⁶⁷ Wniosek ostateczny złożono 30 maja 2017 r.

⁶⁸ „Przebudowa i rozbudowa budynku usługowego na Gminne Centrum Kultury w Wołyniu”; „Dziedzictwo kulturowe Gminy Wołyń – przebudowa domów ludowych”.

⁶⁹ W miejscowościach: Branica Suchowolska, Świerże, Lisiówka, Ossowa, Ostrówki.

⁷⁰ Analizy wykazały, że zwiększeniu ulegnie liczba osób korzystających z obiektów zasobów kultury objętych wsparciem (1570 osób/rok); nastąpi również wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturowego (do poziomu 410 odwiedzin/rok). Ponadto zwiększeniu ulegnie liczba instytucji kultury objętych wsparciem (do 2 sztuk). Zakładano również dostosowanie obiektów dla osób z niepełnosprawnościami (5).

⁷¹ Cel operacyjny 2.3 - Rozwijanie kultury i kapitału społecznego poprzez partycypację społeczną.

⁷² IZ RPO WL poświadczyła przyjęcie wniosku końcowego Gminy o płatność nr 6 w dniu 15 stycznia 2020 r.

wsparcie (szt.) – 1,00; Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.) – 1,00; Liczba wspartych instytucji paramuzealnych (szt.) – 1,00. Wszystkie wskaźniki produktu osiągnięto na poziomie 100%.

We wniosku wykazano też wskaźniki rezultatu do osiągnięcia rok po zakończeniu Projektu: Liczba osób korzystających z obiektów zasobów kultury objętych wsparciem [osoby/rok] – 1863 osób; Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne [odwiedziny/rok] – 270, wzrost zatrudnienia we wszystkich podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa EPC) - 1.

Wskaźniki produktu zostały osiągnięte 25 października 2018 r. Na podstawie protokołu odbioru końcowego określono, że dokonano odbioru jednego obiektu budynku instytucji kulturalnej objętego wsparciem (GCK Wohyń), przystosowanego do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

W dniu 14 stycznia 2019 r. Wójt złożył oświadczenie o powołaniu nowej instytucji kultury (GCK) oraz o powołaniu dyrektora tej jednostki⁷³. W związku z tym, że w budynku GCK umieszczono siedzibę Gminnej Biblioteki Publicznej (GBP) Wójt zobowiązał się do osiągnięcia wymaganych poziomów wskaźników rezultatu w ciągu jednego roku od dnia zakończenia rzeczowej realizacji Projektu. W tym samym dniu w kolejnym oświadczeniu Wójt poinformował, że wykonano udogodnienia dla osób z niepełnosprawnością. Oświadczenia te stanowiły załączniki do wniosku końcowego o płatność.

Według sprawozdania z działalności merytorycznej GCK za okres 2018/2019⁷⁴ oraz sprawozdania z osiągniętych wskaźników rezultatu dla Projektu:

- W pierwszym okresie trwałości, podzielonym na dwa cykle od listopada 2018 r. do 31 sierpnia 2019 r. i od września do grudnia 2019 r., w zajęciach stałych uczestniczyło 738 osób, a w zajęciach cyklicznych 990. Ponadto GCK był organizatorem konkursów i turniejów, w których uczestniczyło 258 osób, a w jednorazowych przedsięwzięciach i spotkaniach 384. Z oferty GBP (jako czytelnicy) korzystało 1374 mieszkańców Gminy, a z innych form działania⁷⁵ - 936 osób. Łącznie w okresie 12 miesięcy od zakończenia rzeczowego Projektu z oferty kulturalnej skorzystało 4046 osób tym samym zostały osiągnięte zarówno wskaźniki produktu jak i rezultatu.
- W drugim roku trwałości (2020 r.) według sprawozdania z działalności merytorycznej w zajęciach stałych uczestniczyło 170 osób, a dziennie GCK odwiedzało około 40 osób. Od marca 2020 r. działalność kulturalna GCK, ze względu na stan epidemii, została zawieszona. Obiekt został zamknięty dla uczestników zajęć oraz odbiorców i osób odwiedzających.
- W trzecim roku trwałości (2021 r.) w zajęciach stałych uczestniczyło 346 osób, odbyło się 120 spotkań tematycznych, a z oferty wakacyjnej skorzystało 1000 osób.

W dniu 24 listopada 2021 r. Wójt złożył oświadczenie, w którym podał, że wskaźniki rezultatu dla Projektu zostały osiągnięte. Wskazano trzy wskaźniki:

⁷³ Uchwałą z dnia 20 sierpnia 2018 r. Rada Gminy Wohyń utworzyła samorządową instytucję kultury Gminne Centrum Kultury w Wohyniu jednocześnie nadając jej statut.

⁷⁴ GCK rozpoczął działalność od 11 listopada 2018 r. Pierwsze sprawozdanie z działalności merytorycznej obejmuje okres od listopada 2018 r. do końca grudnia 2019 r.

⁷⁵ W GBP udostępnione zostały komputery z dostępem do internetu, organizowane były konkursy czytelnicze i inne zajęcia dla dzieci i młodzieży.

- rzeczywista liczba osób korzystających z obiektu w listopadzie 2019 r. wyniosła 4946, określony we wniosku o dofinansowanie wskaźnik wynosił 1863 osoby,
- wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w listopadzie 2019 r. wynosił 270 osób, wskazany we wniosku o dofinansowanie wskaźnik wynosił 270 osób,
- wskaźnik wzrostu zatrudnienia wynosił jedną osobę i został osiągnięty w listopadzie 2019 r.
(akta kontroli, tom I str. 162-165, 425-438, 551, tom II str. 3-6, 87-104, 114-124, 137-142)

2.8. Rada Gminy uchwałą z dnia 20 sierpnia 2018 r. utworzyła samorządową instytucję kultury Gminne Centrum Kultury w Wohyniu jednocześnie nadając jej statut. Zgodnie z postanowieniami statutu, GCK prowadzi gospodarkę finansową jako instytucja kultury na zasadach określonych w ustawie z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.⁷⁶

Przychody GCK w całości były osiągane z dotacji podmiotowej przyznawanej przez Gminę. Otrzymane środki przeznaczano na prowadzenie działalności statutowej jednostki. GCK w latach 2019-2022 oraz w okresie trwałości Projektu nie prowadziło działalności zarobkowej, nie uzyskiwało przychodów z żadnych innych źródeł. Według przedłożonych przez GCK danych planowane przychody GCK wynosiły odpowiednio: w 2019 r. 295 tys. zł (plan po zmianach określono na kwotę 275 tys. zł); w 2020 r. 358 tys. zł (plan po zmianach wynosił 278 tys. zł); w 2021 r. 300 tys. zł (plan po zmianach wynosił 345 tys. zł); w 2022 r. 320 tys. zł.

Analiza danych z rachunku zysków i strat z lat 2019-2021 wykazała, że za 2019 r. i 2021 r. osiągnięto zysk netto w kwocie odpowiednio: 54,46 zł i 5069,63 zł, a w 2020 r. wykazano stratę netto w kwocie 5069,53 zł, która była związana z naliczeniem 20 grudnia 2020 r. składek ZUS uregulowanych 11 stycznia 2021 r. (zobowiązanie niewymagalne). Przychody netto z podstawowej działalności operacyjnej wynosiły odpowiednio: 262 000 zł, 225 779,97 zł i 337 450,50 zł. GCK nie generowało innych przychodów operacyjnych. Koszty działalności operacyjnej wynosiły: 262 626,36 zł w 2019 r., 230 873,97 zł w 2020 r. i 332 381,71 w 2021 r. W objętym kontrolą okresie GCK nie podejmował działań mających na celu pozyskiwanie środków finansowych z zewnętrznych źródeł z przeznaczeniem na prowadzenie działalności podstawowej i inwestycyjnej.

W latach 2019-2021 w sprawozdaniach budżetowych Rb-Z o stanie zobowiązań na koniec czwartego kwartału danego roku w okresie 2019-2021 GCK nie wykazywało zobowiązań. W sprawozdaniach Rb-N o stanie należności na koniec czwartego kwartału 2019 r. wykazano należności od banków w kategorii „depozyty na żądanie” w kwocie 54,46 zł⁷⁷, a w latach 2020-2021 nie wykazano żadnych kwot należności. W dniu 31 grudnia 2020 r. na rachunek Gminy zwrócono kwotę 1220,30 zł z tytułu niewykorzystanych dotacji podmiotowych.

(akta kontroli, tom II str. 2,8-31,32-48, 52-55, 82-84)

W budynku GCK zlokalizowano również GBP, tj. odrębną jednostkę organizacyjną Gminy. W latach 2019-2021 odrębnie dla każdej jednostki dyrektorzy sporządzali plany finansowe. Dyrektor GCK w planach finansowych określał wysokość przychodów zgodną kwotami dotacji wskazanymi w uchwałach budżetowych Rady Gminy, a zmiany do planów finansowych (zwiększenia i zmniejszenia przychodów i wydatków) wprowadzano na podstawie uchwał Rady Gminy.

⁷⁶Dz. U. z 2020 r. poz. 194, ze zm.

⁷⁷ Kwota 54,56 zł dotyczyła niewykorzystanej dotacji podmiotowej i została zwrócona na rachunek bankowy Gminy w dniu 7 stycznia 2020 r.

W latach 2019-2021 GCK sporządził dwie informacje z wykonania planu finansowego jednostki działającej, jako instytucja kultury, obie dotyczyły roku 2019. Informacje te zostały sporządzone na dzień 30 czerwca i 31 grudnia 2019 r. Dane przedstawione w informacji nie zostały przedstawione w szczególności określonej w planie finansowym GCK.

W latach 2019-2021 nie sporządzono rocznych sprawozdań z wykonania planu finansowego GCK. Dyrektor GCK opracował sprawozdania z działalności merytorycznej GCK w Wohyniu za lata 2018/2019 – 2021.

(akta kontroli, tom II str. 2, 8, 16-31, 49-55, 59-81, 85-104, 137-142, 239-241)

2.9. Analiza planów finansowych GCK wykazała, że planowane i wykonane przychody w latach 2019–2021 wynosiły odpowiednio: w 2019 r. przychody 275 000 zł, wydatki 262 626,30 zł, w 2020 r. przychody 278 000 zł, wydatki 225 805,56 zł, w 2021 r. przychody 345 000 zł, wydatki 337 451,24 zł. Z dotacji podmiotowej Gminy finansowano wzrastające koszty działalności GCK, które wynosiły odpowiednio: 262 626,36 zł, 225 805,56 zł i 337 451,24 zł. Koszty działalności GCK poniesiono głównie na:

- wynagrodzenia i składki od nich naliczane: w 2019 r. – 135 210,59 zł, co stanowiło 51,5% wydatków wykonanych, w 2020 r. – 119 052,73 zł, co stanowiło do 52,7% wydatków wykonanych, w 2021 r. – 193 535,21 zł, tj. 57,4% kwoty wydatków;
- zakup towarów i usług: w 2019 r. – 122 810,04 zł (46,8% wydatków wykonanych), w 2020 r. - 100 706,97 zł (44,6% wydatków wykonanych), w 2021 r. – 138 124,83 zł (40,9% kwoty wydatków wykonanych).

(akta kontroli, tom II str. 2, 8-31, 32-48, 52-55, 82-84, 87-104, 239-241, 291-292)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności UG w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W latach 2020–2021 Wójt Gminy nie wyegzekwował od GCK obowiązku przedstawienia sprawozdań rocznych z wykonania planu finansowego jednostki, wymaganych na podstawie art. 265 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁷⁸.

Wójt wyjaśnił m.in., że po zamknięciu roku budżetowego sporządzane były bilans jednostki budżetowej, sprawozdania budżetowe Rb-28S, Rb-N, Rb-Z oraz rachunek zysków i strat, a dyrektor GCK w każdym roku działalności sporządzał sprawozdanie merytoryczne. Sprawozdania budżetowe i merytoryczne były przedstawiane Wójtowi Gminy. Sprawozdania z wykonania planu finansowego zostały opracowane w 2019 r., a w pozostałych latach dwa razy w roku sporządzano informację opisową z wykonania budżetu GCK ze stanem na półrocze i na koniec roku. W związku z przedstawianiem przez GCK pełnej informacji rocznej zarówno, jeżeli chodzi o działalność merytoryczną, jak również finansową, Wójt posiadał pełną wiedzę o funkcjonowaniu podległej mu instytucji kultury, w związku z czym opracowywanie sprawozdań wymaganych w art. 265 pkt. 2 ustawy o finansach byłoby spełnieniem wymogu formalnego i stanowiłoby powielanie danych, które były w pełni przedstawione Wójtowi. Stwierdził także, że realizując obowiązek przestrzegania przepisów, zobowiąże dyrektora GCK do sporządzania sprawozdań z wykonania planu finansowego zgodnie z art. 265 pkt. 2 ustawy o finansach publicznych.

(akta kontroli tom II str. 9-55, 59-104, 105, 137-142)

2. Wybudowane w budynku GCK bieżnie schodów wykonano z naruszeniem założeń określonych w projekcie budowlanym. Stopnie schodów miały wysokość

⁷⁸ Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm., dalej: ustawa o finansach publicznych.

od 7 do 17,5 cm, podczas gdy w projekcie dla bieźni schodów przyjęto standardowo wysokość 16 cm⁷⁹. Ponadto rynny odprowadzające wodę deszczową z dachu budynku GCK, znajdujące się po stronie południowej elewacji, zostały zainstalowane bez instalacji odpływowej, co prowadziło do podciekania wody na elewację budynku i zalewanie fundamentów.

Wójt wyjaśnił, że stwierdzone różnice wysokości stopni schodów nie mają istotnego znaczenia oraz nie wpływają na jakość użytkowania, a stwierdzone zmiany nie odstępują w sposób istotny od zatwierdzonego Projektu, nie są wyczuwalne przez użytkowników, nie zagrażają bezpieczeństwu oraz nie stanowią bariery i przeszkody w poruszaniu się po nich. Stwierdził także, że przy opracowywaniu i realizacji Projektu wskazane powyżej rynny zostały zainstalowane bez odpływów odprowadzających wodę z dachu budynku i wtedy rozwiązanie wydawało się właściwe. Jednak w trakcie użytkowania budynku, zwrócono uwagę na tę nieprawidłowość i podjęte zostały działania naprawcze.

(akta kontroli tom II str. 293-294, 389-425, 480-495)

OCENA CZĄSTKOWA

Gmina rzetelnie określiła i osiągnęła zakładane w Projekcie wartości wskaźników produktu i rezultatu. Pomiaru wartości wskaźników dokonywano zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie. Budynek był wykorzystywany tylko do celów kulturalnych przedstawionych w Projekcie. Beneficjent zachowywał trwałość Projektu i skutecznie realizował w przebudowanym obiekcie statutowe zadania samorządowej instytucji kultury. Stwierdzone nieprawidłowości polegały przede wszystkim na: niewyegzekwaniu od dyrektora GCK w latach 2020-2021 obowiązku przedstawienia sprawozdań rocznych z realizacji planu finansowego jednostki, wykonaniu w budynku GCK bieźni schodów z naruszaniem wymogów określonych w projekcie budowlanym.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

1. Prawidłowe ujmowanie poniesionych wydatków na realizację projektów finansowanych ze środków UE we wnioskach o płatność oraz terminowe ich składanie do IZ RPO WL.
2. Wyodrębnienie w polityce rachunkowości i informatycznym systemie finansowo-księgowym kont, służących do ewidencji operacji gospodarczych związanych z realizowanymi projektami finansowanymi ze środków UE.
3. Zabezpieczenie interesów Gminy w zakresie praw autorskich do dokumentacji projektowych oraz pełnienia przez projektantów nadzoru autorskiego.
4. Egzekwowanie od dyrektora GCK obowiązku rzetelnego sporządzania sprawozdań finansowych i przekazywania ich Wójtowi Gminy.

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

⁷⁹ W przypadku schodów prowadzących z poziomu parteru do piwnicy przyjęto wysokość stopni schodów 16,2 cm.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia 1 lipca 2022 r.

Kontroler
Artur Bokiniec
Główny specjalista kontroli państwowej
(–)

.....

podpis

p.o. Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Szempruch
(–)

.....

podpis